

Suomen Puhallinorkesteriliiton jäsenlehti

Puhallinorkesteri

Kesä 2022

**Puhallinorkesterien SM-kisat Tampereella
Onnistuneet puhallinpäivät Jyväskylässä
Johdatus PuhApp-sovelluksen käyttöön
Pidä huolta lyömäsoittajistasi
Maisteriksi Mahlerin sävelin**

Pääkirjoitus 2/2022

Käsittämättömät tapahtumat maailmalla sen kun jatkuvat. Monet asiat meitä kaikkia varmaan mietityttävät maailman menossa, mutta oman jaksamisen kannalta ainakin itse yritän keskittyä ympärillä oleviin hyviin asioihin kaikkien kevätkiireiden keskellä.

Liiton kevätkokouksessa keskustelua käytiin siitä, millä tavoin yhä vain pienenevä valtionavun määrä vaikuttaa liiton tulevien vuosien näkymiin. Erilaisia sopeuttamistoimia tullaan tänäkin vuonna tekemään, mutta keskusteluun on noussut väistämättä myös pohdinta liittotason toimintojen yhdistämisestä. SPOL on niiden suhteen avoimin mielin, ja tunnustelevia keskusteluja muiden liittojen kanssa on suunnitteilla.

Positiivista on, että tänä keväänä puhallinmusiikkielämä on alkanut koronan jäljiltä elpyä. Konsertteja pystytään järjestämään jo käytännössä koko maassa, vaikkakaan kaikkialla yleisö ei ole vielä uskaltanut mukaan entiseen malliin. Kahden poikkeusvuoden jälkeen Valtakunnalliset puhallinpäivät voitiin toteuttaa lähitapahtumana, suuri kiitos siitä Jyväskylän järjestelytiimille! Osa puhallinväestä jäi vielä kotiin, mutta ensi vuonna sitten taas kaikki mukaan puhallinpäiville Turkuun - kannattaa siis varata kalenterista päivät 17.-19.3.2023 jo nyt.

Äitiänpäiväviikonloppuna 7.-8.5.2022 Tampere-talo täyttyi puhallinmusiikista, kun kahteen kertaan siirretyt puhallinorkestereiden suomenmestaruuskilpailut voitiin vihdoinkin järjestää. Vielä alkuvuodesta oli epävarmaa, kuinka kilpailujen käy ja osallistuvatko orkesterit, mutta yli 30 orkesteria ilmoittautui mukaan. Se on todella hieno määrä hankalan (ja osin mahdottomankin) harjoituskauden jälkeen. Tällä kertaa vapaa sarja keräsi eniten osallistujia, mikä kertoo mielestäni ennen kaikkea halusta tehdä ja kokea puhallinmusiikin riemu yhdessä ilman varsinaisia kilpailupaineita sekä halusta olla osa jotakin suurempaa kuin vain soittaa yksin omalla paikkakunnalla. Paljon kiitoksia kaikille osallistujille, ilman teitä tapahtumaa ei olisi ollut! Suuret kiitokset ansaitsevat tietenkin myös kaikki järjestelyistä vastanneet, Tampereen Puhallinmusiikkiyhdistys talkoolaisineen sekä muut asianosaiset!

Kaikissa konserteissa, puhallinpäivillä ja sm-kilpailuissa on kuultu monelta taholta sama palaute: näitä tapahtumia on kaivattu! Nyt kun on jälleen soiton riemuun päästy, ei anneta sen sammua.

Voimia loppukevään kiireisiin ja aurinkoista kesää kaikille!

Lappeenrannassa 8.5.2022

Anu Koskinen
puheenjohtaja
Suomen Puhallinorkesteriliitto ry

Valtakunnalliset
puhallinpäivät
Turussa
17.-19.3.2023.

Ruskatrööttä Oriveden Kampuksella
7.-9.10.2022

SPOL HALLITUS 2022

Puheenjohtaja, päätoimittaja
Anu Koskinen, spol.pj(at)gmail.com,
045 1483959

Varapuheenjohtaja, nettisivut, some, PuhApp
Tiiu Tuominen, spol.sihteeri(at)gmail.com,
040 9637701 (ei virka-aikaan)

Taloudenhoitaja, laskutus
Marita Rantamäki,
marita.rantamaki(at)gmail.com, 040 5139059

Jäsenlehti, kansainväliset asiat,
musiikkikustannus
Jukka Viitasaari, jukka.viitasaari(at)kolumbus.fi,
050 323 3698

Hallituksen jäsen
Veera Karhu, veera.bear(at)gmail.com,
040 5647228
Pekka Lyytinen, pekka.lyytinen(at)elisanet.fi,
041 451 5516

Arrigo Christian Blom,
arrigo.blom(at)gmail.com,
050 500301620
Lassi Takanen, lassi.takanen(at)gmail.com,
040 7676237

Sauli Saarinen,
saulisanterisaarinen(at)gmail.com

Toiminnanjohtaja ja sihteeri
Sirpa Berg spol.toiminnanjohtaja(at)gmail.com,
050 566 5895

Jäsenrekisteri, tiedotus, ansiomerkit, koulutus,
nuottimyynti, musiikkikustannuksen sopimukset

PUHALLINORKESTERI-lehti

Päätoimittaja: Anu Koskinen
Toimittaja, sisällöntuottaja ja taitto: Jukka Viitasaari
Painopaikka: Keuruun Laatupaino KLP Oy

Aineistot seuraavaan lehteen 30.8.2022 mennessä
viitasaurus@gmail.com

ILMOITUSHINNASTO:

Takakansi	450 €
Sisäsivut:	
1/1	300 €
1/2	200 €
1/4	120 €
1/8	75 €

Kolmesta peräkkäisestä 1/1 ilmoituksesta saa neljännen ilmaiseksi.

Tarkemmat ohjeet spol.pj(at)gmail.com,
www.spolli.com

SPOL tiedote

Suomen Puhallinorkesteriliitto ry:n myöntämät ansiomerkit

Montolan puhallinorkesteri:

Koskinen Matti	erikoisansiomerkki
Koskinen Anu	erikoisansiomerkki
Halonen Anu	kultainen
Kirvesmies Vesa	kultainen
Kurvinen Reijo	kultainen
Lehtonen Timo	kultainen
Melanen Petri	kultainen
Sgurev Vladimir	kultainen
Varis Ismo	kultainen
Huopio Elina	hopeinen
Kivimäki Petri	hopeinen
Tiimo Pasi	hopeinen
Yläräkkölä Kaija	hopeinen

Espoon Puhallinorkesteri:

Kanerva Simo	puinen vaakunateline
Saarinen Päivi	kultainen

SPOL onnittelee!

Kevätkokouksen päätöksiä

Suomen Puhallinorkesteriliitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidettiin Valtakunnallisilla puhallinpäivillä Jyväskylässä 19.3.2022. Kokoukseen osallistui kolmisenkymmentä jäsentä tai jäsenorkesterin edustajaa, joista suurin osa oli tullut paikan päälle, osa oli mukana etäyhteyksien kautta. Kokouksen puheenjohtajana toimi **Janne Ikonen** Rantasalmelta. Kokouksessa hyväksyttiin liiton toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2021 sekä myönnettiin tili- ja vastuuvapaus hallitukselle ja muille vastuuvollisille. Lisäksi keskusteltiin valtionavun pienentymisen vaikutuksesta vuoden 2022 talousarvioon.

Liiton syyskokous tullaan järjestämään 8. lokakuuta 2022 Tampereella ja etäyhteyksin.

Onko orkesterissasi ansioituneita tai pitkään toiminnassa mukana olleita soittajia? Muista heitä Suomen Puhallinorkesteriliiton ansiomerkeillä! Merkkivaihtoehdot muut tunnustukset sekä tilausohjeet löydät liiton internetsivulta <https://spolli.com/node/3>.

Suomen Puhallinorkesteriliitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous Valtakunnallisilla puhallinpäivillä Jyväskylässä 19.3.2022.

SISÄLLYS – Puhallinorkesteri 2/2022

3	SPOL tiedottaa
5	Omalla äänellä - Vahvasti yhdessä
6–7	SM-kisat, vihdoin!
8–9	Puhallinpäivät livenä Jyväskylässä
10–11	Vuoden Pinna 2021: Anni Ollila-Nordström
12–13	Tuubasta toimeen ja ideoista tekoihin
14–15	Johdatus PuhApp-sovelluksen käyttöön
16–18	Pidä huolta lyömäsoittajistasi
19	Kvartaalin kantaesityksiä - Jukka Viitasaari: <i>Rain'n Shine</i>
20	Kvartaalin kantaesityksiä - Rolf Gustavson: <i>Airborne</i>
21	Kvartaalin kantaesityksiä - Minna Leinonen: <i>Meeting Points</i>
22	Pirkanmaan Saksofonifestivaali (PSF) 27.3.–3.4.2022 Tampereella
23	Sekunneista kiinni
24–25	Lahden takana puhkuttua
26–27	Suuri juhlapäivä Lappeenrannassa – Montolan puhallinorkesteri täytti 111 vuotta
28	Hamina Tattoo 2022 soi heinäkuussa!
29	Liekka Brass Week 2022
30–31	Maisteriksi Mahlerin sävelin
32–33	Janne Palkiston Crusell-väitös
34	Uuden äärellä - JPTS-projekti vihdoin maaliin!
35	Nuutisia/Yheter
36	Orkesterisoiton voimaa
37	Nivalan Kiksaus 2022
38	Tanssiaskelin aurinkoisessa Tapiolassa
39	Vappuspesiaali
40–44	From Harmoniemusik to Normaalivanha: The Transition from Reed to Valved Brass Instruments in 19th Century Finland, part 2
45	Unituore kysely tuo kulttuurin harrastamisen vaikutukset näkyviin

SPOL:n jäsenorkestereiden nuoret soittajat!

Järvenpään Puhallinmusiikkiviikko on perinteinen orkesterileiri 11.–17.7.2022 Järvenpäässä STEP-opiston kampuksella Tuusulanjärven rannalla. Linkkiä klikkaamalla pääset suoraan koulutuksen esittelyyn, voit katsoa opettajien nimet ja ilmoittautua leirille: <https://step.fi/course/puhallinmusiikkiviikko/>.

SPOL:n jäsenorkestereiden 9–21 -vuotiaat soittajat saavat **50 € leiristipendin**, kun lähetät kuitenkin maksetusta leiristä ja orkesterisi kapellimestarin suosituksen.

Stipendien hakuaika on 9.5.–3.6.2022.

Lähetä kuitti ja suositus [marita.rantamaki\(at\)gmail.com](mailto:marita.rantamaki(at)gmail.com) - sähköpostiin. Liitä tietoihin oma nimesi, soitin, orkesterisi nimi ja tilinumerosi. Stipendin saajat saavat viestin ja rahan tililleen kesäkuun ensimmäisellä viikolla.
Nähdään Järvenpäässä!

Haluatko orkesterillesi useamman jäsenlehden?

Jäsenetuihin kuuluu jokaiselle jäsenelle yksi lehti, mutta lisälehtiä on mahdollista saada hintaan 35 €/lehden vuosikerta. Voit tilata samaan hintaan lehden myös esimerkiksi lahjaksi ahkeralle soittajalle suoraan kotiosoitteeseen. Tee tilaus: spol.toiminnanjohtaja@gmail.com.

Puhallinmusiikin RUSKATRÖÖTTÄ
Oriveden Kampuksella 7.-9.10.2022

Konsertit
pe 7.10. Torvikopla (Tampere)
su 9.10. Tröötän orkesterikokoonpanot

Tröötän teemasäveltäjä
Rasmus Soini

Tröötän kapellimestarit
A-orkesteri **Marjo Riikimäki**, B-orkesteri **Juuso Wallin**,
C-orkesteri **Teemu Salmi**, D-orkesteri **Soila Takanen**,
E-orkesteri **Anu Pihl ja Päivi Pöyhönen**

Osallistujat jaetaan tason mukaisesti viiteen eri orkesterikokoonpanoon.

Osallistumismaksu:
94 € - ohjelma, opetus, majoitus 2HH:ssa sekä ruokailut /
85 € - ohjelma, opetus, yhteistilamajoitus sekä ruokailut
Ruokailut: 2 aamupalaa, 2 iltapalaa, 2 lounasta, 1 päivällinen, 1 iltapäiväkahvi

Ilmoittaudu nettilomakkeella
www.orivedenkampus.fi/lapahtumat
31.8.2022 mennessä

Järjestelyissä mukana
Tampereen puhallinorkesteri-
yhdistys Tampu

Oriveden Kampus
Koulutie 5, 35500 Orivesi
info@orivedenkampus.fi
045 258 0848

Kolumni: Omalla 🤪 äänellä

Vahvasti yhdessä

Kunpa elämä olisi vain auringon paistetta ja torvisoittoa – näin totesi eräs kapellimestari taannoin. On aika helppoa olla ihan samaa mieltä. Kun on päästy sosiaalisesta eristyksestä ihmisten ilmoille, kohtaamaan kollegoita ja soittamaan ihan oikeille ihmisille eikä kameroille, niin onhan se tunne ollut kuin vasikalla kevättruohikossa. Puhallinpäivillä oli koulutusta, konsertteja ja kollegoita joka lähtöön – osa jäi vielä kuitenkin omalle asemalleenkin odottelemaan seuraavaa juna. Kevään aikana on soitettu passiot ja orkestereiden kevätkonserttien sesonki on parhaimmillaan vauhdissa. Kesäleiritkin toivottavasti pääsevät taas vauhdittamaan aktiivisten ja innokkaiden muusikoiden oppimista.

Heikkenevä taloustilanne tekee kummia kepposia. Kolmannen sektorin toimijoilla on suuri huoli kuntien ja kaupunkien nostaessa esimerkiksi soivien salien vuokrat pienellä budjetilla toimivien yhdistysten ulottumattomiin. Monet orkesterit ovat myös harjoitustilojen suhteen jo nyt vaikeassa tilanteessa. Nyt tarvittaisiin kuntapäättäjiä ja yhdistysten toimijoiden välille avointa keskustelua. Kulttuurin hyvinvointivaikutukset uhkaavat jäädä täysin päättäjien juhlapuheisiin, kun päätöksenteko ja täytäntöönpano ainoastaan rampauttavat orkestereiden toimintaa. Ketterä yhdistys, joka kevyellä organisaatiolla ja vapaaehtoistyöllä tuo paljon iloa ja voimauttavaa toimintaa oman alueensa ihmisille, pitäisi aivan päinvastoin tässä tilanteessa vapauttaa suurista maksuista ja mahdollistaa se kulttuurinen hyvinvointi, jota harrastus tuo niin kuulijoille kuin soittajille. Esimerkiksi kulttuuritoimen avustuspäätös orkesteria pyörittävälle yhdistykselle voisi olla: saatte vapautuksen salivuokrasta yhteen konserttiin per kausi. Erittäin pienillä panoksilla pystytään pitämään suuri joukko harrastajia vireessä ja virkeänä kansoittamaan myös ammattilaisten konsertteja ja esityksiä. Puhumattakaan tulevaisuuden toivoista, jotka näin saadaan myös mukaan ja osallistumaan.

Tuntuu siltä, että monet päättäjät ovat täysin vieraantuneet ja etäänntyneet elävästä kulttuuritoiminnasta. Suomalainen kulttuuri ja hyvinvointi on paljon muutakin kuin vos-rahoituksella toimivat suuret orkesterit ja teatterit. Ja kun tuntuu, että päättäjät ovat vieraantuneet siitakin. Niin kauan, kun meillä on vapaan kentän toimijoita, harrastustoimintaa ja omaehtoista kulttuuria, olemme demokraattinen kansalaisyhteiskunta. Tätä ei saisi unohtaa suurten linjojen päätöksenteossa valtakunnan politiikassa eikä kuntatason päätöksenteosta, joka ohjaa suoraan monella tapaa kansalaistoimintaa.

Niin kuin Pohjan tyttö loihe lausumahan kosijalleen Seppo Ilmariselle, kysyn minäkin Kalevalan sanoin kaikkien kulttuuritoimijoiden puolesta:

*Kukapa tässä toisna vuonna,
käkiä kukuttelisi;
lintusia laulattaisi;
jos minä menisin muunne,
saisin, marja, muille maille!*

*Jos tämä kana katoisi,
tämä hanhi hairhtaisi;
eksyisi emosen tuoma;
punapuola pois menisi,
kaikkipa käet katoisi,
Ilolinnut liikahtaisi,
tämän kunnahan kukuilta,
tämän harjun hartehilta.*

Teksti: Sirpa Berg, toiminnanjohtaja
Kuva: Helena Minkkilä

SM-kisat, vihdoinkin!

A-sarjan voittaja Bofori ja kapellimestari Juha Untala

Me teimme sen! Vihdoin! Nämä olivat sekä Tampereen Puhallinorkesteriyhdistyksen työrukkasen ja kilpailuorkestereiden tunnelmat Tampere-talossa 7.–8.5. viikonloppuna.

Ilmapiiri oli odottavan jännittynyt lauantai-aamuna ensimmäisten orkestereiden tullessa kilpailuinfoon ilmoittautumaan. Kilpailuoppaat aristelivat ensimmäisiä sokkeloisia opastuskierroksia Tampere-talon pukuhuoneisiin ja lämmittelysaleihin, mutta jo aamupäivällä iloinen rutinoitunut porukka teki työtään ystävällisissä ja hymyilevissä tunnelmissa.

Tämä tunnelma säilyi koko tapahtuman ajan. Kaikki sujui hienosti ja helpon tuntuisesti joka sektorilla. Olimme kaivanneet yhteistä tapahtumaa koko koronan ajan, ja nyt se vihdoinkin toteutui.

Yhteistyö liittojen ja Tampun kanssa oli sujunut jo valmisteluissa mallikkaasti, ja kisojen aikana SM-kilpailutoimikunnan läsnäolo auttoi monen asian sujumista. Ensimmäisen kerran kokeilimme tapaa, että liitot ottivat hoitaakseen tuomari- ja palkintoasiat kokonaisuudessaan. Se helpotti keskittymistä yleisiin järjestelyihin ja jakoi tasaisemmin liittojen rahoitusosuutta. Tampu suosittelee käytännön jatkamista.

Yllättävän nopeasti orkesterit olivat saaneet ohjelmistonsa kuntoon soittotauoista huolimatta. Kilpailusarjojen taso oli jälleen korkea. A-sarjan kuunteleminen oli ikään kuin olisi istunut hyvässä puhallinorkesterikonsertissa.

B-sarjan voittajan Rauman poikasoittokunnan viime hetken harjoitukset. Kapellimestarina toimi Chester Phillips.

C-sarjan voittaja Haapaniemen nuorisopuhallinorkesteri johtajanaan Harri Ulmanen

Myös B- ja C-sarjojen orkesterit olivat hyvin harjoitelleet ohjelmistonsa, mitä ei voinut kuin ihailla, koska olimme juuri kokeneet hankalien etäopintojen vuodet.

Hienon lisän toi vapaan sarjan innokas, suuri ja monipuolinen joukko. Aikuisorkestereita oli lähtenyt mukaan kisaan enemmän kuin koskaan aikaisemmin, ja se monipuolisti tunnelmaa. Tätä toivoisi jatkossakin. Tarvitsemme yhteisiä tapahtumia koko ikäkaudelle ja sen me nyt saavutimme. Eli (korona)vaikeuksien kautta voittoon!

Toivomme, että joku paikkakunta ottaisi kopin seuraavien kisojen järjestämisestä, eikä ole pahitteeksi sen tapahtuvan kahden vuoden sisällä niin kuin kilpailutuomari **Jukka Myllys** sen ääneen sanoi. Intoa riittää ja halua kilpailuun sekä katselmukseen.

Kiitokset kaikille osallistujille ja tapahtuman tekijöille! Olitte täydellisiä!

Teksti: Tampun puheenjohtaja Päivi Pyymäki
Kuvat: Markku Uusitalo

Kilpailun palkintosijat:

A-sarja

1. Tampereen konservatorion Bofori 85,2 pist.
2. Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri Puhkupillit 84,5 pist.
3. Vienti (Oulu) 83 pist.

B-sarja

1. Rauman Poikasoittokunta 90,0 pist.
2. Espoon musiikkiopiston ENPO 85,3 pist.
3. Tampereen konservatorion Borealis 84,3 pist.

C-sarja

1. Haapaniemen nuorisopuhallinorkesteri (Kuopio) 89,8 pist.
2. Espoon musiikkiopiston Aksentti 78,7 pist.
3. Jaettu: Vantaan musiikkiopiston Buhaltajat 70,2 pist.
Porin Nuorisosoittokunta 70,2 pist.

Katselmussarjassa jaettiin tunnustuspalkinnot seuraaville orkestereille:

- Fanfara di Rondini (Meri-Lappi)
- Pirkanmaan musiikkiopiston Puhallinpanterit (Tampere)
- Royal Winds (Lahti)
- Kuortaneen soittokunta
- Turun NMKY:n Aura Brass Band

Tampereen puhallinorkesteriyhdistys Tampun voimakolmikko: tietotekniikkavastaava Tapani Virkki, puheenjohtaja Päivi Pyymäki ja mm. aikataulusta ja kisalehdestä vastannut Anu Pihl.

Tuomaristot: C- ja vapaa sarja: Tero Haikala (pj.), Pekka Ahonen, Eero Kolari, Hanna-Mari Lehtonen ja Juha Pisto
A- ja B-sarja: Jukka Myllys (pj.), Petri Komulainen, Hando Pöldmäe (Viro), Juha Törmä ja Jukka Viitasaari

A-sarja

- Aura Wind Band
- Bofori
- Pirkanmaan puhaltajat
- Puhkupillit
- Vienti

B-sarja

- Borealis
- ENPO
- Jeppo Ungdomsorkester
- Lahden Konservatorion Nuorisopuhallinorkesteri

- Rauman Poikasoittokunta
- VAMOS Vantaan musiikkiopiston A-puhallinorkesteri
- Virtuoso

C-sarja

- Aksentti
- Buhaltajat
- Haapaniemen nuorisopuhallinorkesteri
- Porin Nuorisosoittokunta

Vapaa sarja

- Aura Youth Wind Band
- Celsius
- Fanfara di Rondini
- Kotkan ja Haminan Nuorisoorkesteri
- Kuortaneen Soittokunta
- Pirkanmaan musiikkiopiston Riskiryhmä
- Pirkanmaan musiikkiopiston Windus 2
- Puhallinorkesteri Mansetti

- Puhallinpanterit
- Puhallinyhtye Oktaavi
- Puistotornin Puhaltajat
- Royal Winds
- Turun NMKY:n Aura Brass Band
- Turun VPK:n puhallinorkesteri
- Pirkanmaan musiikkiopiston Windus 1
- Pirkanmaan musiikkiopiston Windus 3

Valtakunnalliset puhallinpäivät järjestettiin maaliskuussa Jyväskylässä. Itse lähdin Helsingistä paikan päälle torstaina. Tarkoituksena oli päästä kuuntelemaan Ilmavoimien Big Bandin ja **Eepi Ursinin Eeppinen Suomi** -konserttia (yläkuvasa). Kannatti lähteä, sillä konsertin teema (maakuntalauluja uudelleen sovitetuna) oli todella toimiva. Eepi lauloi todella taitavasti, ja sovitukset olivat tyylikkäästi tehty ja toteutettu. Konsertin taustakankaalle heijastettiin liikkuvaa kuvaa kansallismaisemistamme, ja konsepti oli valmis. Toivottavasti tämä konsertti toistetaan vielä monta kertaa, sillä riippumatta siitä, oletko big band-musiikin ystävä vai ei, maakuntalaulujen, Eepin ja big bandin yhdistelmä oli niin upea, että se vie sydämen mennessään.

Perjantaina iltakonserttina oli luvassa Jyväskylä Big Bandin show, mutta ennen sitä Musiikkikampuksen pop-up -lavalla saatiin nauttia ilmaiseksi Kinko Brassin, Gradian Klarinetti yhtyeen ja Gradia Big Bandin esiintymisistä.

Lauantaina alkoivat suurta kiinnostusta herättäneet ohjelmistoesittelykonsertit. Ohjelmistoesittelykonserteissa päästään kuulemaan eri tasoista, uusinta suomalaista puhallinmusiikkia. Konsertteihin on vapaa pääsy, ja ne on jaettu teosten vaikeusasteiden (grade) mukaan. Konserttien jälkeen kappaleista kiinnostuneet kapellimestarit ja orkestereiden toimihenkilöt pääsevät tarkastamaan teosten partituurit nuottien myyntipisteiltä, jotka olivat myös Musiikkikampuksen tiloissa. Tämä on mielestäni tärkein asia puhallinpäivillä. Suomalaisia puhallinmusiikkisävellyksiä ei esitetä, jos ei kukaan tiedä niistä. Tällaisissa "kokoonumisajoissa" saadaan hyvin tavoitettua orkestereita ja levitettyä suomalaista musiikkia. Puhallinpäivien grade-konsertteja oli yhteensä neljä:

Kypärämäen Puhallinorkesteri Prima Vista (grade 0),
Vire vahvistettuna maakunnan musiikkiopistojen soittajilla (grade 1-2)
Puhuri (grade 2-3,5) ja
Puhkupillit All Stars (grade 4-5)

Lauantai-iltana oli myös upean Jyväskylän kaupunginorkesterin puhallinkvintetin konsertti kaupungintalon valtuustosalissa. *Ykkösketjun puhallus* -nimellä olevassa konsertissa mm. kantaesitettiin **Olli Moilasen** sävellys. Lauantai huipentui Ilokevissä järjestettyyn bilekonserttiin. Konsertin lämpäriä oli Von Karman ja pääesiintyjänä oli Jyväskyläläinen groovebändi ILLU-Band.

Sunnuntaina Vireen konsertin yhteydessä julkistettiin perinteiset Vuoden Pinna ja Vuoden Puhallinorkesteri -palkinnot. Tänä vuonna Vuoden Puhallinorkesteri -tunnustusta ei jaettu, vaan kuten Spol:n edustajat **Tiiu Tuominen** ja **Sirpa Berg** totesivat, jokainen orkesteri, joka on selviytynyt korona-ajasta on tunnustuksen ansainnut. Salissa aplodeerattiin suomalaisille puhallinorkestereille. Tunnelma oli hieno, sillä oli aistittavissa helpotusta ja iloa, kun vihdoin ja viimein orkesterit ympäri Suomea ovat taas päässeet harjoittelemaan.

Puhallinpäiväjäyrät Sirpa Berg ja Tiiu Tuominen

Puhallinpäivät liveinä Jyväskylässä

Vire vahvistettuna maakunnan musiikkiopistojen soittajilla grade 1-2 -nuottiesittelykonsertissa

Puhallinpäivien yhteistyötahoina tänä vuonna toimivat:

Gradia
Suomalainen musiikkikampus
Suomen Puhallinorkesteriliitto SPOL
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylä Sinfonia
Jyväskylän yliopisto
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen musiikin edistämissäätiö
EduFutura
Kansalaisfoorumi
Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto, Keuruu
Jämsänjokilaakson musiikkiopisto, Jämsä
MUSE-hanke

Vuoden Pinnaksi valittiin hämeenlinnalainen **Anni Ollila-Nordström**. Anni on Sibelius-opiston klarinetinsoiton lehtori ja johtaa paikallisia puhallinorkestereita Junnu Band sekä Puhallinorkesteri Sipu.

Tapahtuman aikana oli myös paljon koulutuksia ja työpajoja. Tarjolla oli mm. **Janne Ikonen** vetämä lyömäsoitinluento, **Tommi Hyytisen** vetämä *Soiwa keho* -kurssi sekä **Elisa Seppäsen** ja **Sanna Vuolteenahon** johtama improvisaatiokurssi. Myös suurta mielenkiintoa herätti **Sami Ruusuvuoren** luento puhallinmusiikin historiasta ja nykytilanteesta maailmalla.

Puhallinpäivät keräsivät mukavasti väkeä, ja minulle oli hienoa päästä ensimmäistä kertaa mukaan. Ensi vuonna puhallinpäivät toteutetaan Turussa.

Teksti: Sauli Saarinen

Kuvat: Helena Minkkilä ja Jukka Viitasaari

Sami Ruusuvuori

SPOL:n kevätkokous puheenjohtajanaan Janne Ikonen

Puhkupillit

Vuoden pinna 2022

Puhaltajat tukevat ja auttavat aina toisiaan

Anni Ollila-Nordström on Sibelius-opiston klarinetinsoiton lehtori, musiikkipedagogi AMK. Sibelius-opiston 130 puhaltajaa mahdollistaa sen, että opistossa toimii neljä eritasoista puhallinorkesteria. Annin johdettavina ovat Junnu Band ja Puhallinorkesteri SiPu.

Vuoden pinna -tunnustuspalkinnon tarkoituksena on korostaa koulutuksellisen ja alueellisen puhallinorkesteriharrastuksen merkitystä maamme kulttuurielämälle. Vuonna 2011 Anni aloitti klarinetinsoiton lehtorina Hämeenlinnassa. Heti ensimmäisenä työvuotenaan Anni johti musiikkiopiston alkeisorkesteria, Little Bandia. Opiston orkesteritoiminta ajautui vaikeuksiin soittajapulaa vuoksi, ja sitä päätettiin ryhtyä rakentamaan uudestaan alhaaltapäin. Alkuvuosien Little Band jatkoi Annin johdolla ja on nykyään opiston edistyneimpien puhallinorkesteri, SiPu. SiPun alapuolelle on perustettu uusi Mini Band, Little Band ja Junnu Band. SiPussa on edelleen kaksi soittajaa ensimmäisen vuoden Little Bandistä. Orkesteritoiminnan laajentuminen ja kehittyminen on ollut monitasoinen kasvuprosessi soittajille, puhallinkollegioille ja koko musiikkiopistolle.

Tästä se alkoi

Espoossa oli 1980-luvun lopulla yksi nuorisopuhallinorkesteri, ENPO, johon Anni hakeutui opettajansa **Olli Silvénin** kehoituksesta jo ensimmäisenä soittovuotenaan musiikkiopisto Juvenaliassa. Orkesteria johti tuolloin **Seija Ohenoja**. Annin tie johti musiikin ammattiopintoihin Metropolia Ammatti-korkeakouluun ja seuraavaksi klarinetinsoiton tuntiopettajaksi mm. Espoon musiikkiopistoon. EMO:ssa syntyivät ensimmäiset kosketukset orkesterin johtamiseen, kun Anni oli mukana Aluetassu-opetuksessa, jossa Päivänkehrän koulun oppilaille tarjottiin soiton ryhmäopetuksen lisäksi orkesterisoittoa.

Orkesterien opinpolku

Sibelius-opiston neljä puhallinorkesteria toimivat tiimityönä neljän kapellimestarin voimin ja yhteispeleillä. Suunnittelu ja organisointi tehdään yhdessä, ja vetovastuut orkestereista on jaettu Mini Bandia lukuunottamatta kahdelle kapulle. Sibelius-opiston puhallinkaputiimiin kuuluvat Annin lisäksi käyrätorviopettaja **Jenni Hiipakka**, harmonikansoiton opettaja **Saara Pitkänen** ja matalien vaskien opettaja **Tuija Sottinen**, jota on tämän lukuvuoden ajan sijaistanut **Severi Rauhala**. Mini Band on orkesteri, jossa aloitetaan soittaminen pelien, leikkien ja improvisaation keinoin. Kun soittotaitoa karttuu, siirrytään Little Bandin riveihin ja sieltä edelleen Junnu Bandiin. Ylimmällä portaalla on puhallinorkesteri SiPu, jossa käydään jo monien musiikin eri tyylilajien musiikkia koulutuksellisessa ja yleissivistävässä hengessä unohtamatta iloista oppimisen ilmapiiriä. Tasolta toiselle erilaisia pedagogisia menetelmiä käyttäen rakennettu orkesterikoulutus on ehdottomasti sekä käyntikortti Sibelius-opistolle että merkki määrätietoisesta, organisoidusta työstä.

Vuoden pinna 2022

Oppiva opettaja ja tiimi

Orkesterinjohtajaksi kasvaminen on kulkenut yhtä matkaa orkesterien kehittymisen kanssa. Kapellimestarikurssit ovat olleet välttämätön osa Annin omaa kehitystä. Ensimmäinen kurssi **Raine Ampujan** johdolla ei unohdu koskaan. Raine onnistui luomaan luottamuksellisen ilmapiirin, jossa oppiminen ja kehittyminen sai suunnan. Pirkanmaan Pinnan koulutukset ja Aitoon kesäkurssit ovat olleet Annille tärkeitä sekä oman kehittymisen että puhallinväkeen tutustumisen kannalta.

– Kursseilla on syntynyt verkostoja, joiden kautta löytyy apua ja vertaistukea aina sitä tarvitsevalle. Puhallinväki on toinen toistaan tukeva yhteisö, johon voi luottaa, kertoo Anni. Johtamiskurssien lisäksi Anni käy soittamassa Suomen Puhallinsinfonikoissa, jossa pääsee aitiopaikalta seuraamaan osaavien kapellimestareiden työskentelyä ja haastamaan itseään muusikkona.

Vaspe

Orkesterien tempaukset ja näkyvät konsertit voivat sisältää myös paljon muuta kuin tiukkaa pedagogista sisältöä. Vappuspesiaali, tuttavien kesken Vaspe on esimerkki tapahtumasta, joka kokoaa ihmisiä yhteen hyvän mielen tapahtumaan.

– Tänä vuonna olemme Hämeenlinnan teatterissa, ja oppilaat pääsevät toteuttamaan myös konsertin visuaalista ilmettä sekä tekemään videoita show'hun. Etävuosina tapahtuma oli verkkotapaaminen, johon kuului esimerkiksi monenlaisien erilaisten tunnustuspalkintojen jakaminen soittajille. Ajoissa se on viime tippassakin, vuoden sektio, vuoden tulokas, kaikki hoituu!, vuoden sankarisektio ja vuoden humoristi jäävät varmasti jokaiselle soittajalle ikuisesti mieleen, kertoo Anni.

Sibelius-opiston nuoret soittajat ovat hyvissä käsissä. Onnea ja menestystä jatkossakin. Me kaikki pääsemme kuulemaan Hämeenlinnan orkestereita Valtakunnallisilla puhallinpäivillä 2024.

Teksti: Sirpa Berg

Kuvat: Anni Ollila-Nordström, Jenni Hiipakka, Kimmo Varjoranta ja Iina Harjula

Tuubasta toimeen ja ideoista tekoihin

Puhallinorkesterikentällä ei ole ideoista puute, sen osoitti Valtakunnallisilla puhallinpäivillä järjestetty työpaja ”Tuubasta toimeen ja ideoista tekoihin”. Kansalaisfoorumi tukee Puhallinorkesteriliittoa ja koko kenttää näiden ideoiden toimeenpanossa – seuraavassa kooste sekä vinkkejä, miten juuri sinä voit alkaa toimeen, vaikka heti!

Miten mediaan

Eniten pohdintaa työpajassa aiheutti medianäkyvyys, tai sen puute. Osallistujat uumoilivat, että mediassa on tällä hetkellä ennakkoluuloja puhallinmusiikkia kohtaan, ja että varsinkin somessa pitäisi aktivoitua. Samalla kuitenkin kävi ilmi, että somehommat ovat osallistujilla hyvin hanskassa, ja että nyt tarvitsisi tosiaan vain tarttua tuubasta toimeen! Tässä parhaat koostetut vinkit työpajasta:

- kaikki voivat somettaa ja kertoa, miksi oma tekeminen puhallinmusiikin parissa on kivaa
- pienikin tarina on somessa kiinnostava, kun se on selkeä ja kivasti kerrottu
- yhteiset hashtagit keräävät tarinat yhteen ja luovat uusia mielikuvia puhallinmusiikista
- eri somet (Facebook, YouTube, Instagram, TikTok) saavuttavat automaattisesti eri kohderyhmät.

Tärkein huomio mediapohdintojen parissa liittyi esikuvien tärkeyteen. Esikuvat ovat näkyviä hahmoja, jotka inspiroivat ihmisiä toimimaan. Esikuvat nousevat yhteistyöstä ja yhteisöstä: ota ihmiset mukaan, tee iloisesti yhdessä ja kerro siitä. Näin nousevat näkyviin ne syyt, miksi puhallinmusiikkia halutaan tänä päivänä soittaa.

Ennen kaikkea kannattaa muistaa, että some on myös puskaradio. Somessa luodaan mielikuvia, ja siellä sana kiirii. Mikään somepostaus puhallinsoiton iloista ei ole siis turha, eikä somessa vaadita täydellisyyttä. Kerro tarinasi omalla tavallasi ja kokeile rohkeasti. Saatat saada huomiota yllättäviltä tahoilta!

Yhteistyölle uusia väyliä

Jotta puskaradio saadaan laulamaan, tarvitaan myös konkreettista meininkiä, josta tarinoita voi kertoa. Toisin sanoen, medianäkyvyys vaatii kaduilla näkyvyyttä! Tulevia konsertteja, kursseja ja muita toimintoja suunnitellessa kannattaakin lähteä rohkeasti etsimään uusia kumppaneita tekemiselle. Tässä työpajasta koottuja vinkkejä, millaisia rajoja yhteistyö voisi ylittää:

- organisaation sisäiset rajat
- organisaatorajat
- genererajat
- taiteenlajien rajat
- harrastuskenttien rajat
- kaupunkien ja kuntien väliset rajat
- maiden väliset rajat.

Kerro tarinasi!
Mitä teit tänään
puhallinmusiikin
parissa?
#puhallinmusiikki
aina mukaan –

Voisitko löytää puhallinmusiikille uusia areenoita ja ystäviä näitä rajoja kumoamalla? Tärkeintä on jättää vanhat uskomukset roskalaariin. Älä oletta, vaan ehdota!

Tuubasta toimeen ja ideoista tekoihin

Tukiyhdistyksestä virtaa

Mistä saisit tukea ja kavereita näiden uusien ideoiden ja toimien toteutukseen? Orkesterin tukiyhdistys voi olla erinomainen tukija toiminnan pyörytyksessä ja uudistamisessa. Tukiyhdistys voi hakea Kansalaisfoorumin kurssitukea ja monenlaista muuta rahoitusta. Tukiyhdistyksen kautta voi osallistua orkesterin ulkopuolisia ja tehdä orkesteritoiminnasta yhteistä kaikille.

Jos haluat apua tukiyhdistyksen perustamiseen tai kehittämiseen, ota yhteyttä Puhallinorkesteriliittoon tai allekirjoittaneelle Kansalaisfoorumiin. Neuvomme mielellämme sekä järjestämme yhdistystoiminnan koulutusta tarpeen mukaan.

”Yhteistyö ja yhteisö nostaa esikuvat”

Uusia ja vanhoja sukupolvia mukaan

Työpajassa todettiin, että kohderyhmiä toiminnalle on monia: lapset, vanhemmat, opiskelijat, seniorit, maahanmuuttajat, jne. Mutta kuinka nämä kohderyhmät saavutetaan, ja miten saavutetuista oppijoista pidetään kiinni? Sen lisäksi, että yleinen tiedotus on reilassa, täytyy mahdollisen soittajan myös innostua soittamisesta ja kokea, että mukaan on helppo tulla.

Nyt hyvin tärkeä osallistujaryhmä ovat ne aikuiset, jotka ovat joskus soittaneet. Nykypäivänä meillä on jo useampi soitto-opetusta saanut sukupolvi. Kun heille luodaan tilaisuus innostua soittamisesta uudelleen, tulee puhallinmusiikki paremmin näkyväksi musiikkioppilaitosten ulkopuolella. Mitä enemmän erilaisia harrastajaryhmiä on, sitä enemmän puhallinmusiikki näkyy kaduilla ja tapahtumissa ja sitä enemmän se tuo iloa maailmaan. Samalla luodaan nuoremmille soittajille tulevaisuudennäkymiä: soittamista voi jatkaa myös aikuisena, joko työnä tai iloisena yhteisöllisenä harrastuksena.

Koulutus tuo uutta

Kansalaisfoorumin koulutustuet mahdollistavat monenlaisia soittotilaisuuksia: kursseja, leirejä, alkeisopetusta eri ikäisille, tai vaikkapa konserttimatkoja opintoryhmätuella! Järjestäisitkö paikkakunnallasi kurssin, jonka puitteissa joskus soittaneet voisivat matalalla kynnyksellä tulla kokeilemaan soittamista uudestaan?

Työpajassa hahmoteltiin monenlaisia taitoja, joiden ympärille voisi luoda kaikille hyödyllistä koulutusta: musiikillisten taitojen lisäksi monenlaiset yhdistystoiminnan ja orkesteritoiminnan taidot nousivat esiin tärkeinä koulutuskohteina. Näitä koulutuksia on Puhallinorkesteriliiton jäsenten mahdollista järjestää omatoimisesti, mutta kaikista toiveista kannattaa olla yhteydessä myös Puhallinorkesteriliittoon.

”Medianäkyvyys vaatii kaduilla näkyvyyttä”

Kaikki lähtee innostuksesta

Kaikki työpajassa ideoidut ratkaisut saavat liikevoiman siitä positiivisesta energiasta, jota syntyy, kun ihminen innostuu. Ehkä tärkeintä onkin siis meille kaikille kehittää innostamisen taitoa. Lähdetään liikkeelle aitojen kohtaamisten etsimisestä. Milloin tehdessä tai jutellessa syntyy innostuksen kipinä, jota voisi ruokkia? Miten voisimme tukea kaikkien ihmisten omaa luovaa osallistumista?

Kun ihminen pääsee itse kehittämään tärkeäksi kokemaansa asiaa, siitä syntyvä ilo ei voi jäädä huomaamatta. Aletaan siis luomaan lisää mahdollisuuksia osallistua ja innostua!

Teksti: Annamari Martinviita

Kuvat: Helena Minkkilä ja Annamari Martinviita

Kirjoittaja Annamari Martinviita toimii koulutussuunnittelijana Sivistysliitto ja Opintokeskus Kansalaisfoorumissa ja neuvoo Puhallinorkesteriliittoa ja heidän jäseniään koulutus- ja järjestötoiminnassa.

annamari.martinviita@kansalaisfoorumi.fi

Puh. 050 378 0654

Erilaisten harrastajaryhmien perustamiseen ja kehittämiseen on mahdollista saada tukea Kansalaisfoorumista. Jos haluaisit ideointiapua tai tietoa kurssituen tai opintoryhmätuen hausta, ole rohkeasti yhteydessä!

Johdatus PuhApp-sovelluksen käyttöön

Uusi tapahtuma-aplikaatio otettiin käyttöön Jyväskylän Valtakunnallisilla puhallinpäivillä

Suomen Puhallinorkesteriliitto aloitti vuosi sitten hankkeen tapahtuma-aplikaation toteuttamiseksi seuraaville Valtakunnallisille puhallinpäiville. Applikaatioon haluttiin siirtää tapahtuman ilmoittautuminen, tiedotus, aikataulut sekä painotuotteet kuten konserttien käsiohjelmat ja koulutusmateriaalit. Konserttien partituurinäytteille ja muille koulutusmateriaaleille haluttiin myös kanava, josta puhallinpäivien osallistujat löytäisivät ne myös tapahtuman jälkeen. Applikaation toivottiin olevan väline, jolla hybriditapahtumaan

voisi osallistua etäyhteydellä niin tietokoneella kuin mobiililaitteella.

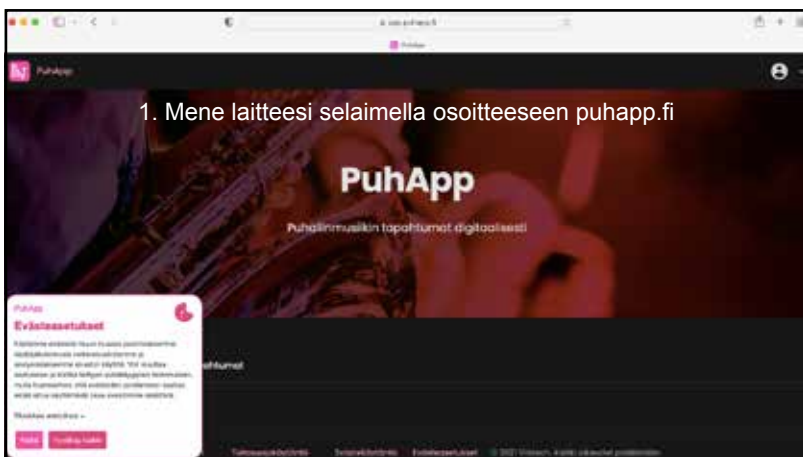
Hankkeeseen saatiin yhteistyökumppaniksi ja osarahoittajaksi Opintokeskus Kansalaisfoorumi, jonka panos rahoitukseen oli merkittävä. SPOL:n saama valtionapu on vähentynyt viime vuosina, mutta liitto pystyi tekemään joitakin toiminnallisia muutoksia, joiden ansiosta applikaatio onnistuttiin toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa ja nykyisillä taloudellisilla resursseilla. Esimerkiksi pandemia-aika oli vähentänyt liiton kokous- ja matkakuluja merkittävästi. Applikaation arkkitehtuuri, suunnittelu ja toteutus tilattiin ViisTech Oy:ltä. Puhallinpäivien aineistojen ja materiaalien lisäämisestä sekä applikaation käyttöönotosta vastasi SPOL:n **Tiiu Tuominen**, joka luovutti tähän vapaa-aikaansa satoja tunteja.

Jatkossa PuhApp tulee olemaan erityisesti Valtakunnallisten puhallinpäivien käytössä, mutta sovellusta voi käyttää myös yksittäisen koulutus- tai konserttitapahtuman markkinoinnissa tai lippukauppana. Koulutuksen tai konsertin voi jakaa osallistumisesta maksaneelle asiakkaalle PuhAppin sisään rakennetulla Zoom-kanavalla, ja asiakas saa myös konserttilippuun tai osallistumismaksuun sisältyvät materiaalit ja tiedostot käyttöönsä. Samalla käyttäjätunnuksella voi kirjautua PuhAppiin eri laitteella: esimerkiksi tietokoneella kun haluaa katsella materiaaleja isommalta näytöltä tai tulostaa ne itselleen tai mobiililaitteella silloin, kun vain se on matkassa mukana. Maksuliikenne tapahtuu VismaPay:lla, jossa maksun (esim. puhallinpäiväpassi, koulutusmaksu, konserttilippu) voi suorittaa verkkopankissa tai korttimaksuna.

PuhApp on nyt siis testattu ensimmäisessä tapahtumassa, ja asiakaspalautetta on kerätty Jyväskylän puhallinpäivien palautekyselyllä. Seuraava kehitysvaihe olisi lisätä ne ominaisuudet, jotka piti rahoituksen puutteen takia jättää tässä vaiheessa pois, kuten QR-koodi ja ilmoitusviestit käyttäjille. Jos haluat ottaa PuhAppin käyttöön omissa tapahtumassasi, voit pyytää lisätietoja Tiiu Tuomiselta tai **Sirpa Bergiltä**.

Näin PuhApp toimii:

1. Mene laitteesi selaimella osoitteeseen puhapp.fi

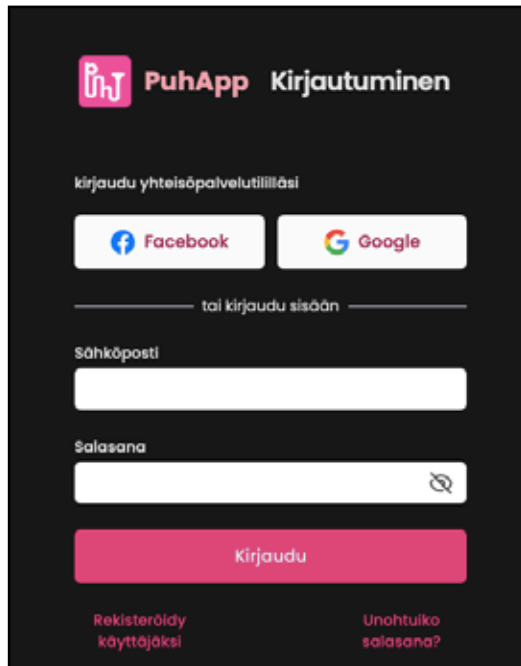

2. Hyväksy evästeet ja anna laitteesi ladata kuvake näytölle. Jatkossa pääset siitä klikkaamalla applikaatioon.

3. Aloitusnäytöllä voit valita Menneet / Tulevat tapahtumat. Menneissä tällä hetkellä vasta Jyväskylän Puhallinpäivät. Tapahtuman perustiedot näkyvät ilman kirjautumista kaikille.

Johdatus PuhApp-sovelluksen käyttöön

PuhApp Kirjautuminen

kirjaudu yhteisöpalvelutiliilläsi

Facebook Google

— tai kirjaudu sisään —

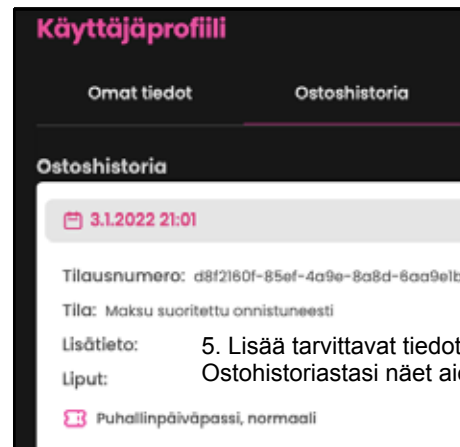
Sähköposti

Salasana

Kirjaudu

Rekisteröidy käyttäjäksi Unohtuiko salasana?

4. Jos haluat kirjautua PuhAppin käyttäjäksi, sinulla on vaihtoehtoina käyttää valmista Google- tai Facebook-tunnustasi (helpoin ja turvallisoin tapa) tai tehdä käyttäjätunnus, jolle keksit oman salasanan. Mitä käytätkin, sinun tulee hyväksyä tunnus sähköpostiisi tulleella linkillä. Jatkossa käytä aina samaa sisäänkirjautumistapaa.

Käyttäjäprofiili

Omat tiedot Ostoshistoria

Ostoshistoria

3.1.2022 21:01

Tilausnumero: d8f2160f-85ef-4a9e-8a8d-6aa9e1be

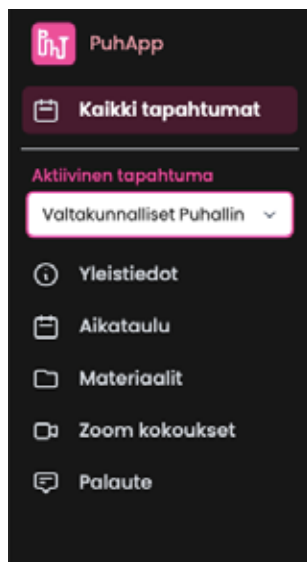
Tila: Maksu suoritettu onnistuneesti

Lisätieto:

Liput:

Puhallinpäiväpassi, normaali

5. Lisää tarvittavat tiedot Käyttäjätiliisi. Ostohistoriastasi näet aiemmat ostoksiesi.

PuhApp

Kaikki tapahtumat

Aktiivinen tapahtuma

Valtakunnalliset Puhallin

Yleistiedot

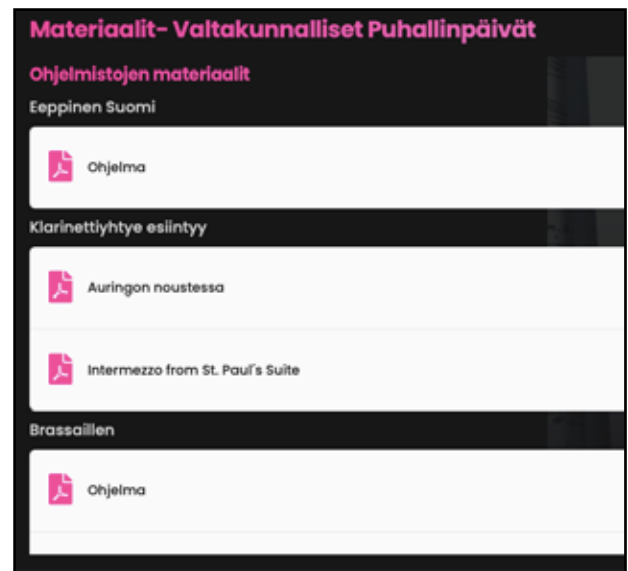
Aikataulu

Materiaalit

Zoom kokoukset

Palaute

6. Jos olit hankkinut Jyväskylän tapahtumaan puhallinpäiväpassin, voit kirjautua omalla käyttäjätunnuksellasi PuhAppiin ja pääset edelleen katsomaan tapahtuman koulutusmateriaaleja ja muun muassa ohjelmistokonserttien partituuriäynteitä. Materiaaleja on lisätty myös jälkikäteen.

Materiaalit - Valtakunnalliset Puhallinpäivät

Ohjelmistojen materiaalit

Eepinen Suomi

Ohjelma

Klarinettytyttö esiintyy

Auringon noustessa

Intermezzo from St. Paul's Suite

Brassailien

Ohjelma

7. Käytä aina samaa kirjautumistapaa, silloin näet kaikki infot ja materiaalit, mitä PuhAppiin on laitettu. Tulevaisuudessa voit siirtyä pudotusvalikosta esimerkiksi eri vuosien puhallinpäivien sisältöihin, eli PuhAppista tulee myös materiaalipankki ja arkisto.

SML:n teemavuosi lyömäsoittimet

Hänkkäksellä 18.3.2022 19:30-19:45

Jonna Ikonen, FM, ja Musiikkikampuksen lyömäsoittinopettajat, opiskelijat ja oppilaat luonnolla perehdyttävät lyömäsoittimien roolin puhallinorkesterissa. Mitä kapellimestarin tulee tehdä lyömäsoittimista ja niiden soittamisesta?

Esiintyjät

Jonna Ikonen

Jonna Ikonen on pedagogi, muusikko, kapellimestari ja ääniteko. Rantasaarnailta. Tällä hetkellä hän toimii musiikin suunnittelijapöytätyönä ja Rantasaarnan toimipisteen vastuunhoitajana Järvi-Saimaan kansalaisopistossa. Ikonen on toiminut muusikkona useissa yhtyeissä ja orkesterissa, sekä mm. lyömäsoittimien varadirektoijana Savon Sotilasorkesterissa. Sävellystä ja soittamista hän on tehnyt n. 300 kappaletta.

Puhallinpäivien luonnolla käsittelemme puhallinorkesterin lyömäsoittimien toimintaa, organisointia ja sitä, mitä puhallinorkesterissa soittaminen tarkoittaa lyömäsoittajien ja soittimien näkökulmasta.

Sulje

Con fanfare - ja soitto raikuu

Hänkkäksellä 19.3.2022 15:00-16:00

Grade 3-4 ohjelmistoesiintyksen konsertissa kuullaan puhallinorkesterikantien uusia tulohetkiä kokonaisuudessaan. Teoksia on niin juhlan tuntua kuin viltteillä mytologian ja niiden taikana ovat mm. Hirtelä, Saarinen ja Viitasalo. Ohjelmiston esittää Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri Puhkupillit vahvistettuna muutamilla orkesterin entisillä soittajilla. Mahtavaa kokoonpanoa johtavat Lassi Takanen ja Sini Korhonen. Tule kuulemaan, kuinka hienosti iso puhallinorkesteri soi! Konserttiin on vapaa pääsy. Tapahtuma Facebookissa.

Konserttiin voi katsoa myös striimattuna, linkki

Esiintyjät

Puhkupillit

Jyväskylän yliopiston puhallinorkesteri Puhkupillit perustettiin vuonna 1983. Alusta alkaen Puhkupillit on soittanut monipuolisesti erilaisia kotimaisia ja ulkomaisia puhallinorkesterimusiikkia. Orkesteri on myös julkaisut kuusi äänitettä. Eriytyinen paikka ohjelmistossa on jäsenistön tekemää musiikkia. Uudet orkesterin jäsenet ovat säveltäneet ja soittaneet orkesterille teoksia ja jättäneet näin jälkeensä suomalaisen puhallinmusiikkihistoriaan. Sama tekeminen meidänkin jatkua Puhkupillien edelleen. Puhallinpäivillä 2022 Puhkupillit palaa ikään kuin juurilleen soittamaan ja esittämään uusia uusia suomalaisia puhallinorkesterimusiikkia. Puhkupillien johtaa Lassi Takanen ja Sini Korhonen. (Kuva: Eila Mäkelä ja Samira Oudazi)

Puhkupillit

Teksti: Tiiu Tuominen

Pidä huolta lyömäsoittajistasi

Lyömäsoittimet on aina ajankohtainen aihe puhallin-musiikissa. Erityisen ajankohtaiseksi aiheen tekee Suomen musiikkioppilaitosten liiton lyömäsoittinten teemavuosi 2022.

Suomalaiset lyömäsoittajat ovat verkostoituneet ja organisoituneet viime vuosien aikana ahkerasti. Kattavin alan yhdistyksistä on *Suomen lyömäsoitintaiteiden yhteisö* - kansainvälisemmin PAS Finland, jonka kattojärjestö on maailmanlaajuinen Percussive Arts Society (pas.org). Suomen lyömäsoitintaiteiden yhteisö pyrkii toimimaan koko lyömäsoitinkentän kattavana toimijana kentän kehittämiseksi. Yhdistyksen puheenjohtajana ja koko idean isänä toimii mm. Puolustusvoimien varusmiessoittokunnasta tuttu **Tomi Kauppila**. Suomen lyömäsoitintaiteiden yhteisö tekee tiivistä yhteistyötä Suomen musiikkioppilaitosten liiton kanssa, ja tulevan teemavuoden sisältöjä onkin suunniteltu yhdessä. Muita suomalaisia alan yhteisöjä ovat mm. jo melko pitkäikäinen ja perinteikäs D.A.F RY (Drummers' Association of Finland R.Y.), sekä N.A.R.D Finland (National Association of Rudimental Drumming). Yhdistyspohjaisen organisoitumisen lisäksi myös kotimainen lyömäsoitinvalmistus, -huolto, -myynti ja -koulutusosaaminen ovat lisääntynyt ilahduttavasti. Suositellenkin suosimaan suomalaista!

Joskus on parempi asetella soittimet kehämäisesti.

Tempo - kommunikaatio

Valtakunnallisilla puhallinpäivillä 18.3.2022 pitämäni luennon yhteydessä syntyi hedelmällistä keskustelua siitä, miten kapellimestari voi huomioida ja vaikuttaa esimerkiksi settirumpalin horjuvaan tempoon tai siihen, miten rumpali oppii reagoimaan musiikkiin kuuluviin tempon vaihteluihin ja muutoksiin. Rumpusetin soiton pedagogiikka painottaa tarkkaa rytminkäsittelyä ja hyvää tempossa soittamista. Settirumpalin rooli - perinteisessä bändisoitossa - onkin olla määräävässä asemassa tempon suhteen. Orkesterisoitossa asia on monimutkaisempi, koska orkesterimusiikki on usein tempoltaan eläväistä (hidastukset, kiihdytykset, fermaatit jne.), ja toisaalta kapellimestarinkoulutus painottaa kapellimestarin vastuuta kokonaisuudesta. Tämä aiheuttaa usein kitkaa yhteisösoitelle, jos rumpusetin (tai muun dominoivan lyömäsoittimen) soittajan tempo kiihtyy tai hidastuu hallitsemattomasti tai toisaalta soittaja ei pysty mukauttamaan soittoaan kapellimestarin johtamisen mukaisesti hidastaen tai kiihdyttäen. Asia on kuitenkin opittavissa: oleellista siinä on kapellimestarin ja lyömäsoittajan välinen kommunikaatio. Hidastukset ja kiihdytykset vaativat usein erillistä treenaamista toteutuakseen hyvin, etenkin jos soittaja ei ole tottunut lukemaan kapellimestarin johtamista eikä ymmärrä miten huijotukseen tulisi reagoida. Toisaalta, myös kapellimestari voi tarkastella omaa johtamistaan kriittisesti. Voi kysyä itseltään: onko isommin huijotaminen aina se selkein tapa näyttää hidastusta?

Tärkein lähtökohta on varmasti se, että soittaja ymmärtää seurata kapellimestaria juuri oikeassa kohdassa, tai ainakin joskus. Kapellimestari ja soittaja voivat myös sopia oman koodikielen esimerkiksi sille, milloin kapellimestari haluaa viestittää rumpalin hidastavan. Kapellimestari voi esimerkiksi kertoa, että jos hän nojaa taaksepäin (ylävartalolleen), hän viestittää sillä rumpalin kiilaavan. Tähän rumpalin tulee reagoida siten, että hieman hidastaa tai rauhoittaa soittamistaan.

Malletit on usein kätevää laittaa jonoon.

Motivointi - sitouttaminen

Toinen melko keskeinen keskustelun aihe oli lyömäsoittajien motivointi tai sitouttaminen orkesterisoittoon. Sain useammalta taholta viestejä siitä, että esimerkiksi oppilaitoksen lyömäsoittajia ei saada mukaan orkesteritoimintaan tai he eivät sitoudu siihen kuin nimellisesti. Aihe vaatisi oman artikkelin, mutta tässä voidaan mainita, että keskeistä on:

1. oppilaitoksen / orkesterin toimintakulttuuri
2. lyömäsoitinopettajien kiinnostus / innostus / kokemus orkesteritoimintaa kohtaan
3. oppilaitoksen hallinnon ja johdon ymmärrys asian tärkeydestä.

Eräs orkesteritoiminnasta vastaava henkilö kommentoi seuraavasti: miten on mahdollista, että kaikkien muiden orkesterisoittimien soittajat (heidän oppilaitoksessaan) sitoutuvat orkesterisoittoon, mutta lyömäsoittajat eivät?

Omana näkemyseni painotan opettajan (tai Rantasalmen mallin mukaan) kokeneemman soittajakummin mukanaoloa orkesteriharjoituksissa ja keikoilla.

Tämän artikkelin loppuosa käsittelee yksityiskohtaisemmin lyömäsoitinsektion erityispiirteitä ja niitä huomioitavia seikkoja, joiden avulla lyömäsoittajia huomioidaan siten, että heidän motivointi ja orkesteritoimintaan sitoutuminen on houkuttelevaa.

Pidä huolta lyömäsoittajistasi

Oma lukunsa on lyömäsoitinstemmat. Ne eivät välttämättä ole aina kaikkein monipuolisimpia ja jännittävimpiä alkeissoittajan näkökulmasta. Toisaalta, yksinkertaiselta näyttävä nuottikuva voi olla haastava eri tavoin. Muutama isku taukojen täyttämässä avaruudessa voi olla yllättävän vaikeaa soittaa. Jos tästä haluaa kokemusperäistä tietoa, voi kokeilla esimerkiksi lautasten soittamista yhtenä mahdollisuutena. Nuoren soittajan kannalta on tärkeää päästä soittamaan eri lyömäsoittimia ja sitä kautta tutustua erilaisiin soittotehtäviin. Kapellimestarin ja opettajan rooli on tässä keskeinen; stemmajaossa joutuu huomioimaan toisaalta soittajien valmiudet ja toisaalta motivoinnin, tasapuolisuuden ja musiikillisen lopputuloksen näkökulmat. Joku saattaa olla näppärämpi soittamaan kelloperin tai vibrafonin osuudet, mutta hänelle tekee hyvää päästä myös kokeilemaan vaikka virvelirumpua tai rumpusetiä. En väheksy tamburiinia tai shakeria soittimena, mutta mikäli haluaa auttaa lyömäsoittajaa pääsemään musiikillisten merkitysten äärelle, ei kannata soittaa samalla soittajalla pelkkää tamburiinia ja shakeria biisistä toiseen. Lyömäsoitinsektion runsas soittimisto tarjoaa onneksi mahdollisuuksia soittimien ja soittotehtävien vaihtelevuuteen.

Puhallinorkesterin lyömäsoitinsektion erityispiirteitä

Alla oleva teksti on kirjoitettu erityisesti harrastajaorkesteritoiminnan näkökulmasta. Paras keino ymmärtää lyömäsoitinsektion erityisyyttä on soittaa siinä itse! Lyömäsoitinsektio voidaan tarkastelijasta riippuen kokea uhkana tai mahdollisuutena. Molemmissa tapauksissa väistämätöntä on se, että lyömäsoitinsektio poikkeaa kaikista muista orkesterin sektioista useilla tavoilla. Vaikka sektion nimi on yksikkömuodossa (lyömäSOITTINsektio), on monikollinen yleistermi lyömäSOITTIMET hyvin kuvaava. Sektiossa on tällöin useita soittimia, jotka ovat kooltaan, muodoltaan, ulkonäöltään, äänentuottotavaltaan ja osin myös soittotekniikaltaan keskenään erilaisia. Toisaalta, riittävän korkean valaistumisen tason saavutettuaan lyömäsoittaja ymmärtää eri soitto- ja äänentuottotapojen keskinäisen yhteyden. Hengitys, sointi, intonaatio ja fraseeraus ovat lyömäsoittimien soitossa yhtä tärkeitä kuin puhallinsoittimienkin soitossa. Hyvä kapellimestari ja pedagogi muistaa huomioida myös tämän niiltä osin kuin se on soittajien taitotaso huomioon ottaen mahdollista.

Konsertissa soittavan orkesterin lyömäsoitinsektion soittajat ovat lähtökohtaisesti kukin soolosoittajia omassa stemmassaan. Joskus erittäin harvoin partituurissa saattaa olla kirjoitettuna stemmat esimerkiksi 1. patarummuille ja 2. patarummuille jne. Poikkeuksena tässä mainittakoon pedagogisista syistä tehdyt kaksinnukset alkeisorkesterien lyömäsoitinsektiossa. Jos kapellimestari haluaa painottaa pedagogiikkaa estetiikan edelle, on hyvä idea tuplata vaikka marimban stemma ksylofonilla jne. Joskus opettaja tai kapellimestari joutuu käyttämään luovuutta ja keksimään soittotehtäviä itse, jos viidelle soittajalle on jaettavana kolme stemmaa. Huonoin vaihtoehto on se, että yksi soittaa rumpusetiä ja neljä mököttää. Poikkeuksellinen on marssikokoonpano, johon on sangen perusteltua sisällyttää monta virvelirumpua, bassorumpua, lautasparia jne. Tällöin yksittäinen soittaja saa tukea ryhmästä. Marssikokoonpanon haasteet ovat sitten oma lukunsa.

Marssirummutkin voi valita soittajan koon mukaan.

Percussion:
triangle, cowbell,
tambourine

Takaa-ajo

- junnubändille -

Triangle p
Cowbell
Tambourine
Janne Ikonen 2001

5 2

9

13 Triangle
C-bell
Tomb.

17

p

Soittimien ja soittamisen lisäksi lyömäsoitinsektion toimintaan liittyy paljon järjesteltävää, organisointia ja säätämistä. Tästä johtuen etenkin alkeisorkesterien lyömäsoitinsektio kaipaa erityistä huomiota ja tukea soittimien valintaan, asetteluun, soittopaikan järjestelyyn ja... soittamiseen. Alkeisorkesterissa apuopettaja, soittajakummi tai poliisi on erittäin tarpeellinen. Alkuvaiheessa auttava henkilö voi joutua lähtemään siitä, että osoittaa soittajalle oikean soittimen ja näyttää miten päin sitä pidetään. Muutaman soittotunnin jälkeen ei voine olettaa, että vieraskieliset ja hämmentävän näköiset guiro, agogo tai vibra slap olisivat vielä tuttuja. Avun tarve vaihtelee vuoden etenemisen ja soittajien yksilöllisten erojen mukaan. Sinänsä yksinkertaiselta tuntuvat asiat, kuten triangelin pitäminen kädessä on usein ensikertalaiselle haaste. Koetapa siinä soittaa rytmissä ja hienolla klangilla kun soitin pyörii pakoon sen minkä pääsee!

Pidä huolta lyömäsoittajistasi

Orkesterin taakse, sinne missä lyömäsoittajat asustavat, on usein hankala kuulla ja joskus myös nähdä orkesterin tai kapellimestarin touhuja. Välimatka eturiviin ja kapellimestariin voi olla suuri, ja toisaalta esimerkiksi orkesterin sivuille sijoitetut mallet-soittimet voivat olla kaukana muusta lyömäsoitinsektiosta. Kapellimestareiden johtamistapa voi vaihdella, ja sen tulkitseminen vaatii oman opettelunsa. Orkesterin taakse myös kuulokuva on hämmentävä: kaikki kuuluu kaikuisana mössönä tai ei kuulu ollenkaan.

Lyömäsoittimien asettelu konsertoivaa soittoa varten voidaan tehdä eri tavoin. Keskeistä on soittimien ja soittajien määrä, sekä soitettavan musiikin vaatimukset. Myös käytössä oleva tila (harjoitussali, esiintymislava) asettaa omat vaatimuksensa. On luontevaa, että lyömäsoittimet ovat orkesterin takana ja jonkin verran sivuilla, mutta tärkeää on huomioida että myös lyömäsoitinsektion taakse jää tilaa. Vähänkin suuremmassa sektiössä soittajat liikkuvat soittimelta toiselle, joten tilaa liikkumiselle ja stemmakaverin ohittamiselle pitää olla tarpeeksi. Soittimien asettelua voi tarpeen vaatiessa muuttaa, mutta hyvin suunniteltuna tähän on harvoin tarvetta. Esimerkiksi mallet-soittimet kannattaa sijoittaa siten, että tarvittaessa voi siirtyä soittimelta toiselle ilman kapulan vaihtoa. Tarvittaessa siis on mahdollista soittaa vibrafonia ja marimbaa samoilla kapuloilla, vastaava onnistuu myös kellopelin ja ksylofonin välillä.

Yleisin tapa on asetella lyömäsoittimet pitkäksi jonoksi koko orkesterin taakse. Patarumpujen ja mallet-soittimien paikka tuntuu vaihtelevan eniten. Padat ovat joko tuubien takana tai sitten trumpettien takana. Historiallisista syistä patarummut sijoitettiin trumpettien läheisyyteen, koska esimerkiksi klassismin ajan musiikissa patarummut olivat ikään kuin kolmas trumpetti, joka soitti vain toonikaa ja dominanttia. Nykyisin vastaavaa musiikillista perustetta ei sinänsä ole. Sijoittaminen tuubien läheisyyteen on ymmärrettävää, ovathan molemmat bassorekisterin soittimia. Joskus sopivan intonaation löytäminen on tällöin kuitenkin vaikeampaa.

Rumpusetin paikka on yleensä keskellä orkesteria tai tuubien läheisyydessä, mikä on aivan perusteltua yhteissoiton kannalta. Oman kokemukseni mukaan amerikkalaisissa kouluorkestereissa on se erikoinen piirre, että rumpusetti on sijoitettu usein lyömäsoitinjonon päähän. Syy tähän on yksinkertainen: amerikkalaisperäinen kouluorkesterimateriaali lähtee usein siitä periaatteesta, että rumpusetin osuus jaetaan usealle soittimelle: pikkurummulle, bassorummulle ja lautasille kirjoitetaan omat stemmat. Vaikka rumpusetin soiton perinne on käytännössä lähtöisin Pohjois-Amerikasta, on sen merkitys puhallinorkesterisoitossa erilainen kuin meillä Suomessa.

Soittimien, soittajien ja nuottien lisäksi lyömäsoitinsektio tarvitsee kaikenlaisia lisätarvikkeita toimiakseen hyvin. Soittimet tarvitsevat paljon erilaisia telineitä, pidikkeitä ja lisätarvikkeita, minkä lisäksi kannattaa huomioida niiden säilytys ja kuljetus. Omissa orkestereissani olemme huomanneet tarpeelliseksi hankkia korokkeita pienimmille soittajille. On osoittautunut helpommaksi ottaa tarvittaessa soittajan alle koroke kuin ruveta säätämään soittimen korkeutta.

Settirumpalin nuottitelineen voi sijoittaa myös setin eteen, jolloin yhteys kapellimestariin on helpompi. Niska ei myöskään kipeydy.

Korokkeet ovat mainioita, olemmehan eri mittaisia.

Esimerkiksi marimban tai patarumpujen saaminen riittävän alas on joskus mahdotonta. Telineet ja pidikkeet ovat erityisen tarpeellisia silloin, kun yksittäisellä soittajalla on paljon eri soittimia ja niiden välillä nopeita vaihtoja. Telineeseen kiinnitettynä triangelin, lehmänkellon, tamburiinin tms. soittaminen vapauttaa toisen käden, kun sitä ei tarvita soittimen kannatteluun. Myös erilaisten pöytien tai tasojen merkitys kasvaa soitinmäärän kasvamisen myötä. Soittimet ja kapulat säilyvät myös pidempään ehjänä, kun niitä ei pidetä lattialla. Kapuloita ja malletteja kannattaa hankkia riittävästi, varsinkin patarumpukapuloiden huopa kuluu ajan myötä. Samoin pieniä soittimia (shaker, triangel, tamburiini jne.) kannattaa hankkia saman tien muutama kerrallaan. Niille on aina tarvetta.

Teksti ja kuvat: Janne Ikonen

Kirjoittaja toimii musiikin suunnittelijaopettajana Järvi-Saimaan kansalaisopiston Rantasalmen toimipisteessä ja väitöskirjatutkijana Jyväskylän yliopistossa.

Kvartaalin kantaesityksiä

Jukka Viitasaari: *Rain 'n Shine (Sataa ja paistaa!)*

Jukka Viitasaari: –Tämä teos syntyi ihan aamutuimaan, kun ei niin vaikea "pääteema" soi päässä. Soitin sitä sähköpianolla puhelimen musiistiin, ja jyrkän aamukahvin jälkeen jatkoin sen työstämistä työhuoneessani, "bunkkerissa". Tällaisessa alkeisteoksessa on aina ongelmana se, kuinka paljon sellaiseen kehtaa laittaa esitystapamerkintöjä. Silkkä simppei nuottikuva houkuttaa valitettavan usein marssimaiseen fraseeraukseen ja "on selkeämpi". Niinpä päätin taatusti entisenä luokanopettajana ottaa tähän pedagogista aspektia vähän enemmänkin: on fraasikaarta, pistettä ja viivaa sekä legato/marcatto -kehoituksia. Kantaesityksestä vastasi Valtakunnallisilla puhallinpäivillä Jyväskylässä Vire – Gradian alkeispuhallinorkesteri ja maakunnan puhaltajat grade 1-2 ohjelmistoesityksessä 20.3.2022 Ilpo Soikkelin johtamana.

Jukka Viitasaari (s. 1961): tamperelainen säveltäjä, päätoiminen vuodesta 2005. Fokus puhallinmusiikissa: kaikki kokoonpanot ja vaikeusasteet, myös vokaali-, näyttämö- big band- ja rockmusiikkia. Suomen Säveltäjien ja Suomen Musiikintekijöiden jäsen. Seitsemän suomalaista ja 16 kansainvälistä sävellyskilpailupalkintoa sekä kuusi yhdysvaltalaisista nuottikustantajaa ja 22 siellä julkaistua puhallinteosta.

Suomen Puhallinorkesteriliiton hallituksessa 2008 alkaen, vastuualueina jäsenlehti ja nuottikustannus. Kesällä 2019 alkoi kuusivuotinen hallituskausi maailman sinfonisten puhallinorkesterien kattojärjestö WASBE:n (World Association for Symphonic Bands & Ensembles) hallituksessa. Suomalaisen puhallinmusiikkikustantajien kattojärjestön FinnBand ry:n toiminnanjohtaja. Tampereen puhallinorkesteriyhdistyksen (Tampu) hallituksen varajäsen. JAS-trion baritonisti.

Kuvat: Michelle Cusick ja Gradia

FULL SCORE **Rain 'n Shine!**
for beginning band Jukka Viitasaari

Clarinet 1 in Bb **Rain 'n Shine!**
Sataa ja paistaa!
for beginning band - Jukka Viitasaari

Kvartaalin kantaesityksiä

Rolf Gustavson: Airborne

Rolf Gustavson: *Airborne* on Suomen Puhallinsinfonikoiden 11-minuuttinen tilausteos, jonka perimmäisenä ideana on kertoa tarina lentoon lähtemisestä: siipien ensiräpyttelyistä, periksiantamattomuudesta, painovoiman raskaudesta ja lopulta, taivaalla liitämisen suunnattomasta vapauden riemusta.

Musiikillisesti teos pyrkii erilaisten pyrähdyseleiden, meditatiivisten tekstuuritutkimusten ja kimmeltävien fanfaarimotiivien kautta luomaan suuren ja massiivisen tasaisesti korkeuksiin kohoavan lentoon lähtemisen vaikutelman. Teoksen säveltäminen ja yhteistyö Suomen Puhallinsinfonikoiden kanssa oli palkitseva ja arvokas kokemus. Kaikkien pitäisi säveltää enemmän puhallinorkesterimusiikkia!

Transposing Score Dedicated to Finnish Symphonic Wind Professionals

AIRBORNE

Energetically $\text{♩} = \text{ca. } 112-116$

Rolf Gustavson on Helsingissä vaikuttava säveltäjä ja orkestroija, joka viimeistelee sävellyssopintojaan Sibelius-Akatemiassa. Hänen ehtymätön uteliaisuutensa on toiminut mahdollistajana, jonka avulla hän on saanut vaikuttaa mitä moninaisimmissa musiikillisissa maailmoissa, aina pelillisistä kamarimusiikkiteoksista elokuvamusiikin orkestroimiseen. Hänen sovituksia ovat esittäneet mm. Helsingin kaupunginorkesteri ja Game Music Collective, elokuvaorkestrointeja äänittäneet mm. Tampere Filharmonia, Tapiola Sinfonietta, Kymi Sinfonietta, Budapest Art Orchestra ja The City of Prague Philharmonic Orchestra sekä sävellyksiä kantaesittäneet Puolustusvoimien soittokunnat ja Helsingin Kamariorkesteri.

AIRBORNE Rolf Gustavson (2021)

Energetically $\text{♩} = \text{ca. } 112-116$

Kuvat: Henri Juvonen ja Rolf Gustavson

Kantaesitys oli 27.3.2022 Lappeen Marian kirkossa. Suomen Puhallinsinfonikkoja johti Marjo Riihimäki.

Kvartaalin kantaesityksiä

Minna Leinonen: *Meeting Points*

Minna Leinonen: *Meeting Points* (2019) on Pirkanmaan musiikkiopiston ja Vakka-Suomen musiikkiopiston juhlatilaisuuden yhteistilaisuus, joka toteutui Taiteen edistämiskeskuksen tuella. Teoksesta on olemassa versiot musiikkiopiston puhallinorkesterille ja ammattilaissoittokunnalle. Tilaaajilla oli erityinen toive, että teoksessa esiteltäisiin orkesterin soittimia ja soitinryhmiä. Analogiana orkesterin tutulle, sektiosoitolle ja sooloille oli teosta säveltäessä värikäs ja lämminhenkinen Pirkanmaan musiikkiopiston yhteisö, joka on toiminut tärkeänä kohtaamispaikkana elämäni varrella.

Meeting Pointsin kantaesitys ja sitä seuraavat sovitut esitykset muodostavat värikkään historian, kun ensin Laivaston soittokunnalle ja sen jälkeen Pirkanmaan musiikkiopiston Pirkanmaan Puhaltajille sovittu kantaesitys sekä niitä seuraava Kaartin soittokunnan esitys peruuntuivat. Lopulta mustana hevosena kehiin tuli Suomen Puhallin-sinfonikkojen ja kapellimestari **Anna-Leena Lummen**

kantaesitys Lappeenrannassa Lappeen Marian kirkossa 27.3.2022, minkä jälkeen teos sai uusia esityksiä Kaartin soittokunnalla **Aino Koskelan** johdolla. Tulkintojen runsaus on valtava rikkaus säveltäjän ammatissa.

Minna Leinonen työskentelee päätoimisena säveltäjänä Taiteen edistämiskeskuksen tuella ja vaikuttaa moninaisena kulttuurihääränä Tampereella. Häntä kiinnostavat taiteessa arjen kohtaamiset.

Kuva: Ville Hautakangas

Score

Meeting Points for Wind Band

Minna Leinonen
(2019)

Allegretto ♩ = 108

Piccolo

Flute 1

Flute 2

Oboe

Clarinet in E_♭

Clarinet in B_♭ 1

Clarinet in B_♭ 2

Clarinet in B_♭ 3

Alto Clarinet

Bass Clarinet

Bassoon

Alto Sax

Tenor Sax

Baritone Sax

Meeting Points for Wind Band
Allegretto ♩ = 108
Minna Leinonen (2019)
Cantabile (Baritone solo)

21

Kalle Oittinen johtaa C-orkesteria Tampereen Tuomiokirkossa.
Kuva: Eero Saunamäki

Pirkanmaan Saksofonifestivaali (PSF) 27.3.–3.4.2022 Tampereella

Pirkanmaan Saksofonifestivaali sai alkuitunsa vuosia sitten, kun levy-yhtiö Alban silloinen toimitusjohtaja **Timo Ruottinen** kutsui **Petri Niemisen** ja **Masa Orpanan** neuvonpitoon tarkoituksena muodostaa saksofoniorkesteri Tampereen seudulle. Timon sanoin: "soitetaan vaikka koraalikirjasta, kunhan porukka saadaan kasaan". Asia jäi hautumaan, ja muita kiireitä tuli itse kullekin, mutta asia tuli uudelleen ajankohtaiseksi syksyllä 2018, kun Masa Orpanakin liittyi Pirkanmaan musiikkiopiston opettajakuntaan. Ryhmä päätti kysyä rehtori **Jouni Auramolta** mahdollisuutta saada PMO mukaan järjestelyihin, ja mukaan pyydettiin vielä Tampereen konservatorion saksofonilehtori **Kalle Oittinen** sekä kapellimestari **Anna-Leena Lumme**. Tapahtuman suunnitteluryhmä oli valmis!

Orkesteritapahtuman yhteyteen suunniteltiin myös kaksi Sibelius-Akatemian tukemaa mestarikurssia, ja osin sattumien summana viikonloppuun saatiin myös kaksi konserttia orkesterikonsertin lisäksi. Yhtäkkiä huomasimme, että meillähän on käsissämme kokonainen saksofonifestivaali! Ensimmäinen yritys keväällä 2020 jäi kuitenkin tyngäksi juuri voimaan tulleiden koronarajoitusten vuoksi. Silloin ehdittiin pitämään vain saksofonisti **Esa Pietilän** ja urkuri **Pétur Sakarin** konsertti Aleksanterin kirkossa sekä **Manuel Dunkelin** jazz-mestarikurssi.

Yritystä oli myös keväälle 2021, mutta silloin koronatilanne vesitti tapahtuman jo hyvissä ajoin. Matkan varrella joulukuussa 2021 saimme pidettyä klassisen saksofonin mestarikurssin **Joonatan Rautiolan** johdolla, ja keväällä 2022 viikon pituiseksi kasvanut festivaali saatiin vihdoin toteutumaan koko mitassaan.

Festivaali koostui viidestä konsertista. Kangasala-talossa Saksofonikvartetti Aava esitti muun muassa uudet sovitukset Claude Debussyn *Preludeista* ja Modest Mussorgskyn klassikosta *Näyttelykuvia*. Vino-kvartetti esiintyi Tampere-talon aulassa soittaen muun muassa omia sävellyksiään. Jazzmuseo-yhtye Masa Orpanan johdolla veti tuvan täyteen Pyynikinlinnassa, ja Ravintola Telakan klubi-illassa esiintyi joukko pirkanmaalaisia saksofonisteja monipuolisella tyylikirjolla. Festivaalin huipensi saksofoniorkestereiden konsertti Tampereen Tuomiokirkossa. Mukana oli myös viiden saksofonistin Saxophone seniors -yhtye komppiryhmällä höystettynä. Konsertit esittelivät hyvin saksofonin monipuolisuutta soittimena, ja tasokkaat esitykset keräsivät hienosti yleisöä. Yhteensä konserteissa oli noin 900 kuulijaa!

Orkesteriviikonloppu järjestettiin yhteistyössä Pirkanmaan Musiikkiopiston ja Tampereen Konservatorion kanssa. Kasasimme yhteen kolme eritasoista orkesteria, jotka harjoittelivat viikonlopun ajan Tampereen Konservatoriolla. Mukana oli generarajoihin katsomatta niin ammattilaisia, ammattiopiskelijoita, opistojen oppilaita kuin harrastajiakin, yhteensä lähes 70 soittajaa. A- ja B-orkestereita johti Anna-Leena Lumme, ja Kalle Oittinen johti soittoharrastuksen alkupuolella olevien C-orkesteria. Kaartin Soittokunnan fonistit **Samu Metsänen**, **Perttu Pannula** ja **Eero Saunamäki** toimivat A- ja B-orkestereiden äänenjohtajina ja pitivät stembaharjoituksia. Ohjelmisto oli monipuolista, säveltäjänimienä muun muassa Scott Joplin, W.A. Mozart, Gustav Holst ja Anssi Tikanmäki. Soitin Laine, F-musiikki ja Tampereen Musiikki pitivät konservatorion aulassa näyttely- ja myyntipisteitä, joten osallistujilla oli hieno tilaisuus testailla välineitä ja tehdä ostoksia.

Orkesteriviikonlopusta jäi päällimmäisenä mieleen lämmin tunnelma ja yhdessä tekemisen meininki. Soittajien ikähaitari oli yli 60 vuotta, ja mukana oli niin vuosikymmeniä saksofonia työkseen soittaneita kuin viime syksynä soiton aloittaneita. Nuoret saivat arvokasta oppia ammattilaisilta, ja konkarit inspiraatiota nuorimpien soittajien vilpittömästä meiningistä. Tarkoitus onkin jatkaa toimintaa ja järjestää festivaali kahden vuoden välein. Tavataan siis Tampereella ja Pirkanmaalla 2024!

Teksti: Kalle Oittinen ja Petri Nieminen

SEKUNNEISTA KIINNI

Kyllä meitä manselaisia nyt hemmotellaan. Entisen Hartwall Areenan konsertit siirtyvät meidän hienolle Nokia Areenallemme, ja Tampere Biennale toi naapuriini Kalevan kirkkoon syvästi arvostamani Kaartin soittokunnan nykymusisoimaan 6.4.2022. Yleisöäkin tämä houkutteli paikalle varsin mukavasti.

Konsertti ei armoa antanut, kaikki kuullut teokset olivat suomalaista 2000-luvun taidemusiikkia puhaltimille, ja säveltäjätkin olivat kohtuullisen nuoresta päästä. Veteraani Magnus Lindbergin *Gran Duosta* kuuli, että asialla on oltu pitkään. Hallittua sävelvirtaa, cornosektion rääkkäystä ja puupuhallinparvikelustusten lentoon pyrähdystä. Multimediavahvistetun (valotaiteilija **Arttu Nieminen**) teoksen loppu jopa konsonoi ajoittain.

Juha Pistolla on vankka puhallinorkesteritausta, ja sen kuuli oivallisesti orkestroidusta laulusarjasta *Samurain tie*. Valitettavasti Kalevan kirkon messiaaninen jälkikaiku häivytti japanilaisen tarinan suomenneet sanat, erotin resitatiivinomaisessa osiossa sanat "sitten" ja "vanhuudenhöperö" minkä jälkeen sumeni. Lyriikat olisi kannattanut painaa konserttiohjelmaan! Niitä oli ollut jonkin verran jaossa, mutta kesken loppuivat. Onneksi kelpo solisti **Jussi Vääntinen** oli muuten ilo korvalle, ja ulosantinsa tavoitti leikiten Piston materiaalin kirjon jylisevine julistuksineen ja ajoittaisine yllättävine huudahduksineen,

Konsertin alkupuolen kolmikko Minna Leinonen: *Meeting Points* (2019), Roope Mäenpää: *Kiiruna* (2015) ja Olli Virtaperko: *Music for "Old Europe"* (2006) oli aivan oivallisesti esitettyä anteekspyytelemätöntä nykymusiikkia. Stanley Kubrickin 2001-elokuvan loppurynnistyksen mieleen tuovat ääniveistokselliset (ei esittävää taidetta...) teokset olivat aivan kirjaimellisesti sekunneista kiinni: niin paljon oli kirjoitettu pientä ja suurta sellaista ja vielä pitkiin ääniin.

Kapellimestari **Aino Koskela** oli harjoituttanut Kaartin kuosiin, ja olihan takana vielä konsertti samalla ohjelmistolla Helsingissä Tempeliaukion kirkossa – tämän kuuli esityksen varmuudessa. Sen verran temaattinen aines oli hakusessa, että 14-vuotias käyrätorvea soittava Sissityttöni kaivoi konsertin jälkeen iltalukemiseksi teoksen *Miksi nykymusiikki on niin vaikeaa* (kirj. Osmo Tapio Räihälä, toim.huom.).

Teksti: Jukka Viitasaari
Kuvat: Maarit Kytöharju

Baritoni Jussi Vääntinen ja kapellimestari Aino Koskela *Samurain* tiellä.

Lahden takana puhkuttua

Olin suoraan sanottuna yllättynyt ja otettu, kun **Valdo Rüütelmaa** alkuvuodesta soitti ja kysyi Viron puhallinorkestereiden mestaruuskilpailuun tuomariksi. Edellisestä kisasta ei ollut kuin puolitoista vuotta: syksyllä 2020 pidettiin kisat koronamyöhässä, ja silloin olin ainoa ulkomaalainen tuomari. Pandemia riehui silloinkin pahimmillaan.

Virolaiseen tapaan Valdo ei paljoa kisoista muuten muuta pukahtanut, kuin että lauantaina 12.3.2022 tuli olla Estonia Saalissa klo 10.15. Kisat alkaisivat klo 11.00. Jah! Siellä sitten tapasin muut tuomarit: herrat **Piet Visser** (Hollanti), **Kazys Daugėla** (Liettua) ja WASBE-hallituskollegani **Janis Purins** (Latvia). Piet ja Kazys ovat laillani myös muun muassa säveltäjiä. Broken English oli yhteinen kieleemme, baltit haastoivat keskenään myös venettä.

Kilpailussa oli viisi sarjaa, joista A-sarja alkeisorkestereille ja E-sarja edistyneimmille. Minun makuuni vähän liian monta, ja kyllä luokkarajoista sitten keskusteltiin. Parissa sarjassa oli mukana myös vaskikokoonpanoja. Pakollisena jokaisessa sarjassa oli yksi vapaavalintainen virolainen teos. Muuten soitettiin jenkkejä, hollantilaista ja kevyttä klassista. Alkeisarjat A ja B sai tuomaristo nähdäkin, mutta C-, D- ja E-sarjat kuunneltiin sermin takaa. Syytä en kysynyt tai sitten selitettäessä ymmärtänyt. Ennen koitosta kuunneltiin seisaltaan Ukrainan kansallislaulu. Kuvassa tuomiolla Tallinna Tuletörjeügingu Puhkpilliorkester.

Lahden takana puhkuttua

Tulemused - Eesti Puhkpilliorkestrite Turniir 2022			
Puhkpilliorkestri nimi	punktid	koht	Kuld-, hõbe- või pronksdiplom
A-grupp			
1. Lasnamäe Muusikakooli puhkpilliorkester	86,33	I	Kulddiplom
4. Huvikeskus KULLO puhkpilliorkester	76,66	II	Hõbediplom
3. Padise puhkpilliorkester	74,33	III	Hõbediplom
B-grupp			
1. Tallinna Tehnikagümnaasiumi puhkpilliorkester	85,33	I	Kulddiplom
2. Tabasalu Muusikakooli puhkpilliorkester	84,33	I	Kulddiplom
3. Rapla Pasunakoor	83,33	III	Kulddiplom
3. Narva Muusikakooli puhkpilliorkester „Narva Brass”	78		Hõbediplom
C-grupp			
1. Keila Linnaorkester	84	I	Kulddiplom
2. Nõmme Muusikakooli puhkpilliorkester	82	II	Kulddiplom
3. Nõmme Muusikakooli Brass Tärkamäe	81	III	Kulddiplom
D-grupp			
Kaitseliidu Tallinna Maleva Orkester	86,33	I	Kulddiplom, Grand Prix
E-grupp			
1. Tallinna Tehnikaülikooli puhkpilliorkester	84,33	I	Kulddiplom
2. Kaitseliidu Pärnumaa Maleva Orkester Saxon	83	II	Kulddiplom
3. Tallinna Tuletõrjehingu Puhkpilliorkester	79,33	III	Hõbediplom

Yleinen havaintoni oli, että kilpailun kärki ei ollut ihan niin terävä kuin syksyllä 2020. Edistystä oli kyllä tapahtunut siinä, että vain yksi orkesteri päästi lyömäsoitinsektionsa villiintymään, Estonia Saal kun on todellinen kaikukammio. Taas sai nauttia veljeskansalaisten laulavan soljuvasta fraseerauksesta, myös marsseissa.

Yksi edistyneempi kokoonpano oli tosin niin cantabile, että palautteessa pyysin jatkossa soittamaan myös aksentit. Arvosteluasteikko oli 1–100, ja syynissä olivat balanssi/ dynamiikka, ohjelmiston valinta/ musikaalisuus, intonaatio, artikulaatio ja rytmikka.

Palkintojenjaon yhteydessä pidin virokseksi pikku puheen, jonka oli ystävällisesti kääntänyt **Risto Vuorinen**, pitkään maassa aikaa viettänyt YLE:n entinen toimittaja.

Janis Purins (Latvia), Valdo Rüütelmaa (Viro), Piet Visser (Hollanti), Kazys Daugėla (Liettua) ja kirjoittaja.

Kaitseliidu Tallinna Maleva Orkesterin johtaja Kalev Kütaru ja Grand Prix!

Toin Suomesta jokaiseen sarjaan SPOL:n ja STM:n lahjoittamia nuottipalkintoja. Kaiken kaikkiaan taas hieno kokemus, tutustuin taas uusiin puhallinhenkilöihin ja illalla Valdona kotona tarjoamalla illallisella räggittiin kovasti Ukrainan tilanteesta. Liettuan Kazys ihailee Mannerheimia, joten tilannekatsaus talvisodasta sopi myös muuten rauhallisesti edenneeseen iltaan.

Teksti: Jukka Viitasaari
Kuvat: Vilma Daugėlienė

Lavalla Huvikeskus KULLO puhkpilliorkester johtajanaan Valdo Rüütelmaa.

Suuri juhlapäivä Lappeenrannassa – Montolan puhallinorkesteri täytti 111 vuotta

Lappeenrantalainen Montolan puhallinorkesteri on raivannut tiensä läpi Suomen itsenäistymisen, sotien ja kaupungistumisen. Entinen maalaissoittokunta on nyt koko kaupungin orkesteri.

Onkohan missään koskaan juhlistettu orkesterin 111-vuotisjuhlia? Nyt on, kun Montolan puhallinorkesterikin pääsi kokoontumisrajoitusten jälkeen vihdoinkin soittamaan juhkakonserttinsa Lappeenranta-salissa perjantaina 29.4.2022. Juhkakonsertin johti orkesteria jo 10 vuotta luotsannut kapellimestari **Inka Puhakka**. Solistiksi oli saapunut tähti Suomen oopperamaailmasta, koloratuurisopraano **Marika Hölttä**.

Marika Hölttä ja Inka Puhakka

Monipuolinen konserttiohjelma

Konsertin ensimmäinen puoliaika täyttyi klassista orkesteriteoksista. Toiselle puoliajalle oli varattu enemmän viihdettä. Alkunumerona oli lukuisille puhallinorkestereille tuttu *Juhlamarssi* Verdin oopperasta *Aida*. Teos on kulkenut pitkään Montolan puhallinorkesterin ohjelmistossa. Se oli myös avausraitia orkesterin ensimmäisellä LP-levyllä vuonna 1986. Siksikin se oli perusteltu valinta konsertin avausnumeroksi.

Tämän jälkeen lavalle astuikin solisti Marika Hölttä. Lappeenrannassa asuva Hölttä hurmasi yleisön ja tuomariston Lappeenrannassa jo kolme vuotta sitten, kun hän osallistui arvostettuihin Lappeenrannan laulukilpailuihin. Tuolloin hän sijoittui toiseksi. Aluksi Hölttä lauloi Johann Strauss nuoremman vuonna 1882 säveltämän *Frühlingstimmen*-valssin ja sen perään Gaetano Donizettin aarian *Quel guardo il cavaliere* oopperasta *Don Pasquale*.

Giuseppe Verdi sov. Dale W. Eymann	Juhlamarssi oopperasta Aida
Johann Strauss nuor. sov. Marco Tamarini	Frühlingstimmen
Gaetano Donizetti sov. Jos van de Braak	Quel guardo il cavaliere oopperasta Don Pasquale
Satu Simola	Two Moods
Eric Whitacre	October
	Ansiomerkkien jako
Leonard Bernstein sov. Pasi-Heikki Mikkola	Glitter and Be Gay oopperasta Candide
välaila	
Anssi Tikanmäki sov. Heikki Elo	Maisemakuvia Suomesta Suite - Lapin taika - Savokarjalainen maisema - Noen polttämät auringonsäteet - Moottoritie valtaa maalaismaisemaa
George & Ira Gershwin sov. Warren Barker	Strike up the Band
Leonard Bernstein sov. Esko Heikkinen	I Feel Pretty musikaalista West Side Story
Jeanine Tesori sov. Bert Willemsen	The Girl in 14G
Hirofuka Izumi sov. Toshio Mashima	Takarajima

Suuri juhlapäivä Lappeenrannassa – Montolan puhallinorkesteri täytti 111 vuotta

Satu Simola oli Montolan kapellimestarina vuosina 2007–2012. Kun Simola muutti pois paikkakunnalta, ei hän suinkaan unohtanut johtamaansa orkesteria. Vuonna 2019 hän sävelsi teoksen *Two Moods*, jonka hän omisti Montolan puhallinorkesterille. Nyt teos pääsi myös suuren konserttityleisön arvioitavaksi. Konsertissa kuuntelijana ollut Satu Simola vaikutti ainakin itse pitävänsä esityksestä – niin sydämelliset olivat hänen kiitoksensa teoksen jälkeen.

Eric Whitacren vuonna 2000 puhallinorkesterille säveltämä *October* on alkanut vakiinnuttaa asemaansa myös suomalaisten puhallinorkestereiden ohjelmistossa. Sen monipuoliset sävelkulut ja rytmivaihtelut vievät mukanaan niin soittajan kuin kuulijan. Alun perin teos oli nimensä mukaisesti suunniteltu konserttiin, joka piti esittää viime lokakuussa, mutta se vaikutti sopivalta myös tähän huhtikuiseen konserttiin. Ensimmäisen puoliajan päätti Leonard Bernsteinin *Glitter And Be Gay* oopperasta *Candide*. Solistina taituroi sopraano Marika Hölttä.

Konsertin toisen puoliajan aloitti Heikki Elon sovittama neliosainen sarja Anssi Tikanmäen teoksesta *Maisemakuvia Suomesta*. Elon käsissä se on saanut nimen *Maisemakuvia Suomesta Suite*. Sarja alkaa kauniilla, luonnonläheisillä melodioilla, mutta päättyy suureen kakofoniaan teollistuvasta Suomesta. Sarja on kaikin puolin vaativa teos. Tutut hitaat melodiat tulee soittaa tarkasti, ja lopun rytmikuviot puolestaan haastavat pitemmälle ehtineen soittajankin, myös lyömäsoittajan. Maisemakuvien jälkeen loppuosa konsertista oli suoranaista viihdetykitystä. Yleisö sai nauttia Georg ja Ira Gershwinin teoksesta *Strike up the Band*, minkä jälkeen oli jälleen solistin vuoro astua lavalle.

Vaikka solisti, sopraano Marika Hölttä on oopperalaulaja, on hän alansa kova ammattilainen myös viihde- ja musikaalimusiikin parissa. Aluksi Hölttä esitti orkesterin säestyksellä Leonard Bernsteinin musikaalista *West Side Story* kappaleen *I Feel Pretty*. Tämän jälkeen vuorossa oli huikean monipuolinen, musikaalia, kevyttä musiikkia ja oopperaa suloisessa sekamelskassa sisältävä *The Girl in 14G*. Kappale sisälsi muun muassa muutaman tahdin Mozartin *Taikauihun* legendaarisesta *Yön kuningattaren aariasta*, jolla Hölttä viimeistään sai yleisön sulamaan.

Konsertin päätti kapellimestari Inka Puhakan ulkomaantuliainen, Suomessa todennäköisesti ensiesityksensä saanut japanilainen *Takarajima*. Vauhdikas sambamainen teos sai yleisön villiintymään ja kohotti konsertin tunnelman kattoon vielä konsertin loppuksi. Yleisö toki vaati vielä ylimääräisen, mikä luonnollisestikin esitettiin.

Muutama sana orkesterin historiasta

Montolan puhallinorkesteri on perustettu entisessä Lappeen kunnassa, nykyisin Lappeenrantaan kuuluvassa Montolan kylässä vuonna 1911. Kylälle on matkaa kaupungin keskustasta noin kahdeksan kilometriä. Se aloitti ajalleen tyypilliseen tapaan torvisoittokunta. Niihin aikoihin muodissa olivat nuorisoseurat, joten soittokuntakin aloitti Montolan nuoriseseuran suojissa – ja siellä se on edelleenkin. Torvisoittokunta oli alusta alkaen Montolan nuoriseseuran juhlien ja tapahtumien vetonaula. Toki nykyisen Lappeenrannan alueella oli 1900-luvun alkupuolella myös monta muuta torvisoittokuntaa. Niitä oli nuorisoseuroilla, VPK:illa ja työväenyhdistyksillä.

Montolan torvisoittokunta muuttui vuosikymmenten aikana nykyaikaiseksi puhallinorkesteriksi ja on ainoa säilynyt nuorisoseurojen soittokunta koko Etelä-Karjalassa. Nykyisin orkesterissa soittaa vakituisesti reilut 20 soittajaa, joista suurin osa on harrastajia, mutta mukana on myös musiikin ammattilaisia. Juhlakonsertissa soittajia oli mukana reilut 30.

Palkitsemisia

Koska kyse oli juhlakonsertista, oli mukana totta kai myös palkitsemisia. Suomen Puhallinorkesteriliiton toiminnanjohtaja **Sirpa Berg** luovutti useita ansiomerkkejä orkesterissa 20, 30 tai 40 vuotta soittaneille orkesterin jäsenille. (Ansiomerkkien saajien nimet voi lukea tämän lehden sivulta 3, toim. huom.) Liitto onnitteli juhlivaa orkesteria myös nuottilahjakortilla.

Suomen Puhallinorkesteriliiton puheenjohtaja **Anu Koskinen** aloitti orkesterissa vuonna 1978, minkä ansiosta hän sai ansiomerkkin yli 40 vuotta jatkuneesta yhtäjakoisesta soittamisesta Montolan puhallinorkesterissa. Mainittakoon, että Koskinen oli myös ensimmäinen nainen tuolloin vielä pelkästään miehistä koostuneessa soittokunnassa. Nykyisin orkesterin sukupuolijakauma on hyvin tasapuolinen.

Konsertin juonnoista osa oli tehty etukäteen videoille, jotka heijastettiin Lappeenranta-salin suurelle valkokankaalle. Tämä keräsi kiitosta nykyaikaisuudellaan ja antoi toisaalta konsertin juontajalle mahdollisuuden keskittyä omaan soittamiseensa. Konsertin jälkeen orkesteri sai kuulla uutisen, että edessä on uuden kapellimestarin etsintä. Kymmenen vuoden jälkeen kapellimestari Inka Puhakka siirtyy ainakin vuodeksi Lapin kamariorkesterin intendentiksi, eikä ole enää perjantai-iltaisin orkesteria harjoituttamassa. Onneksi orkesterin asema kaupungissa on sen verran hyvä, että orkesteri uskoo uuden kapellimestarin Montolan puhallinorkesterillekin löytyvän.

Teksti: Petri Kivimäki

Kuvat: Tuula Salo, Liisa Tirronen ja Marjo Kurhinen

Hamina Tattoo 2022 soi heinäkuussa!

Skotlannin kuninkaallisen rykmentin säkkipilliorkesteri

Maailman parhaat sotilassoittokunnat kokoontuvat jälleen Suomeen ja Haminaan valtiodensa virallisina edustajina, nyt ensi kertaa jo keskellä heinäkuuta. Tattoo-viikon aikana liikutaan musiikin tahtiin bastionin suojissa, vanhojen puutalojen pihilla, kaduilla ja klubien hulinassa. Vauhdikkaiden marssishow-esitysten lisäksi tarjolla on oopperamusiikkia, poppia ja jazzia.

Kahden tunnin värikkäässä ja vauhdikkaassa marssishowssa esiintyvät kaikki festivaalin sotilassoittokunnat yhdessä ja erikseen. Ainutlaatuinen Hamina Bastion antaa tapahtumalle arvoisensa puitteet ja tarjoaa yleisölle mieleenpainuvia elämyksiä lähes 300-vuotiaan linnoituksen vallien suojassa.

Hamina Tattoo ei ole ainoastaan samanmielisten kohtaamispaikka, vaan areena, jossa kansakunnat voivat tavata ja tutustua. Sotilasmusiikin monimuotoisuutta ilmentävät Skotlannin kuninkaallisen rykmentin säkkipilliorkesteri sekä Trinidad ja Tobagon puolustusvoimien orkesteri. Se on maailman ainoa steelrumpuja soittava sotilassoittokunta ja esiintyy nyt iloksemme toista kertaa Haminassa. Alppien musiikkiperinteitä taas vaalii Saksan maavoimien soittokunta Garmisch-Partenkirchenistä ja alan huippua edustaa Alankomaiden kuninkaallisten maavoimien edustussoittokunta. New Orleansin ja Tremen tunnelmia tuovat kaduilla improvisoiden etenevät energiset marssikulkueet. Suomesta mukana ovat Rakuunasoittokunta ja Puolustusvoimien varusmiessoittokunta.

Hamina Tattoossa myös uudenlainen vapaaehtoinen maanpuolustustyö on hyvin esillä. Maanpuolustuskoulutuksen soittokunnista Haminassa nähdään Pohjanmaan, Hämeen ja Kaakkois-Suomen MPK-soittokunnat. Kokonaisuutensa puolesta kuuluu myös Haminaan vierailulle saapuva Helsingin Palokunnan Soittokunta.

Huippusoitantaa Maneesissa

Yksi maailman taidokkaimmista puhallinorkestereista, Alankomaiden kuninkaallisten maavoimien edustussoittokunta *Royal Military Band "Johan Willem Friso"* konsertoi Reserviupseerikoulun maneesissa Haminassa tiistaina 12.7.2022. Konsertin johtaa orkesterin ylikapellimestari ja Groningenin musiikkiakatemian puhallinorkesterijohdon professori, majuri **Tijmen Botma**. Tulemme kuulemaan noin 80 minuutin kattauksen nautinnollista puhallinmusiikkia. Illan säveltäjänimä soivat muun muassa Ennio Morricone ja Richard Wagner.

Taidenäyttelyt kaupungin keskellä

Raatihuoneen *Tove Jansson ja meri* -näyttelyssä nähdään kaksi Haminan kaupungin 300-vuotisjuhliinsa Tove Janssonilta tilaamaa, yli viisi metriä leveää suurteosta. Toinen tauluista kuvaa linnoituskaupungin historiaa hykerryttävän yksityiskohdin ja toinen, kuin unenomaisesti, samaa tarinaa meren pohjalla. Nämä vuonna 1952 valmistuneet, nyt 70 vuotta täyttävät suuret maalaukset tulevat ensi kertaa suuren yleisön nähtäville.

Haminan festivaali- ja kulttuurikesistä jo aiemmin tutun **Jukka Rintalan** *Unelmien matkassa* -näyttely on esillä Aladinin palatsissa raatihuoneentorin varrella. Näyttelyssä on esillä Rintalan taidetta ja uusi mitalijuhla-teemainen teos.

Lisätiedot ja koko Hamina Tattoo ohjelma löytyvät osoitteesta www.haminatattoo.fi.

Hamina Tattoo tarjoaa alennuslipun SPOL:n jäsenille torstain 14.7. klo 19.00 marssishow-näytökseen:

SPOL:n etuhintaiset liput torstain 14.7. klo 19 marssishow-näytökseen, säästät 10 €!

www.lippu.fi verkkokaupasta ja Lippupisteiden myyntipisteistä (ei R-kioski).

Lipun hinta 50 € + tilausmaksut alk.1,50 € www.lippu.fi

Kampanjan nimi: Suomen Puhallinorkesteriliitto

Koodi: SPOL

Syötä kampanjakoodi ennen lippujen valintaa.

Tarjous on voimassa 20.6. asti, lippuja on rajoitettu määrä - varaa lippusi ajoissa!

Yhteystiedot www.lippu.fi/yhteystiedot

LIEKSA BRASS WEEK 2022 VASKIVIİKKO

Lieksan Vaskiviikko järjestetään tulevana kesänä 22.–29. heinäkuuta. Kahden pandemiavuoden aiheuttaman tauon jälkeen festivaali tarjoaa parikymmentä maksullista konserttia sekä ilmaisia pihasoittoja ja oppilaskonsertteja. Vaskisoitinten koulutusta järjestetään perusopetus-, mestari- ja yhtyekurssilla. Lieksan Vaskiviikon kansainvälinen käyrätorvikilpailu *Holger Fransman in memoriam* järjestetään viidettä kertaa. Maineikas yhdysvaltalainen vaskikvintetti Boston Brass tulee Lieksaan pitkän tauon jälkeen ja soittaa sekä Lieksan kirkossa että Mätäsvaaran kaivoslaguunilla. Yhtyekurssille osallistuvat saavat Boston Brassin muusikoilta myös huippuluokan ohjausta yhteissoittoon.

Käyrätorven teemavuonna kuullaan myös pehmeästi soivilla wienintorvilla soitettua musiikkia, kun Suomalainen Wienintorviyhtye Wiener Burschen -kvartetti esiintyy Lieksassa ensimmäistä kertaa ja opettaa myös yhtyekurssilla. Ukrainalainen trumpetisti **Bogdan Dekhtiaruk** taituroi samassa konsertissa harvinaisesti sekä trumpetilla että käyrätorvella. Duo Steiner-Hochwartner eli pasunisti **Peter Steiner** (Italia) ja pianisti/konserttiurkuri **Constanze Hochwartner** (Itävalta) esiintyvät kahden konsertin verran. Australialainen **Fletcher Mitchell** vie kuulijat maailmanympärimatkalle eufoniumillaan. Saamme kuulla myös mm. tuubisti **Roland Szentpalia**, trumpetisti **Jonas Silinskasia** sekä käyrätorven soittajia **Rune Brodahlia** ja **José Vincente Castellon**. Suomalais-japanilainen Euphoria Brass Sextet soittaa kaksi konserttia, joista toisessa on solistina bandoneonisti **Henrik Sandås**. Energinen Timo Brass Band tempaa mukaansa kokonaisvaltaiseen speksaakkeliin.

Vaskiviikon taiteellinen johtaja **Jouko Harjanne** viettää 60-vuotisjuhlavuotta. Hän kantaesittää **Panu Aaltiolta** tilatun Koli-teemaisen trumpettikonserton Joensuun kaupungin orkesterin kanssa käyrätorvikilpailun finaalkonsertissa. Huilisti **Johanna Kärkkäinen** ja käyrätorvisti **Jaakko Välimäki** yhdistävät runoutta ja musiikkia Paaterin kirkossa *Kolin vaaroilta tähtiin* -konsertissa.

Perusopetukseen voi osallistua kaikenikäiset ja -taitoiset oppilaat. Mestarikurssit on suunnattu edistyneemmille soittajille, esimerkiksi ammattiopiskelijoille ja ammattilaisille. Kurssille voi ilmoittautua ennen festivaalia niin kauan kuin paikkoja on vapaana. Lisätiedot löytyvät Vaskiviikon kotisivuilta www.lieksabrass.com. Tervetuloa Lieksaan Vaskiviikolle!

Teksti: Anu Laakkonen

Kuvat: Allison Bridger ja Pekka Varonen

Maisteriksi Mahlerin sävelin

Sauli Saarisen puhallinorkesterinjohton "lopputyö" eli A-tutkintokonsertti kuultiin Tempeliaukion kirkossa 10.3.2022 otsikolla *Titaani*. Jo hänen B-tutkintokonserttinsa kolme vuotta sitten oli mieleenpainuva ja antoi paljon odotuksia siihen suuntaan, että jotakin poikkeavaa tai suurta on varmaankin tulossa aikanaan Saarisen diplomikonsertissakin. Tämä arvailu osui oikeaan: lavalla nähtiin Suomen oloissa poikkeuksellisen suuri kokoonpano, eikä konsertin ohjelmakaan ollut tavallisimmasta päästä.

Konsertin aloitti Saarisen oma sävellys, *Fanfaari*. Teoksen synnystä hän kertoo:

– Teos valmistui kevättalvella 2021, pian palattuani vaihto-opinnoista Wienistä Suomeen. Olin hahmotellut joitain teemoja jo aikaisemmin, mutta varsinainen sävellystyö tapahtui hyvin nopeasti muuton jälkeen. Työniemenä oli jäähyväiset, ja se kuvaa tunnelmia viimeisestä päivästäni Wienissä. Noin kolmeminuuttinen sävellys vie kävelylle Vanhan Tonavan rannalle, junamatkalle keskustan läpi kohti lentokenttää sekä lopuksi lentokoneen nousuun. Itävallassa asuminen ja opiskelu oli ollut todella mielekästä ja lähtöpäivänä tunnelma oli haikea. Sain mielestäni aika hyvin kirjoitettua fiiliksiäni musiikiksi ja sain vielä säilytettyä teoksen muodon sellaisena, kuin olin sen suunnitellut.

Mahler konsertin päätteemana

Gustav Mahlerin musiikki täytti koko muun konsertin. Ensimmäinen kuultiin *Lieder eines fahrenden Gesellen* (*Vaeltavan kisällin lauluja*), solistina konsertissa oli **Aku Rautama** Sibelius-Akatemian laulumusiikin osastolta. Kuten Saarisen *Fanfaari*, myös koko konsertin Mahler-teema sai alkunsa Wienissä vuonna 2020 Saarisen vaihto-opintojen aikana.

– Vierailevaksi kouluttajaksi oli saapumassa Wienin radion sinfoniaorkesterin pääkapellimestari **Marin Alsop** ja ohjelmistossa oli Mahlerin viides sinfonia. Tätä varten aloitimme professorin kanssa tutkia Gustav Mahleria henkilönä ja hänen tuotantoaan laajemmin. Mahler oli aikanaan todella taitava ja arvostettu kapellimestari, ja hänen sävellyksensä ovat kapellimestareille paikka paikoin erittäin haastavia. Muistin, kuinka olimme vuonna 2017 esittäneet Kaartin soittokunnan kanssa **Hannu Rajaksen** sovituksen Mahlerin *Lieder eines fahrenden Gesellen* -laulusarjasta sotilasmusiikin perinnettä varten. Koska minulle tarjottiin mahdollisuus tehdä maisteritutkintoni Kaartin soittokunnan kanssa, ajattelin, että tuo laulusarja olisi hienoa tehdä, Saarinen kertoo ja jatkaa:

– Mahlerin ensimmäinen sinfonia on ajallisesti sekä teemoiltaan lähellä laulusarjaa, joten se tuntui alusta asti hyvältä teokselta laulusarjan kaveriksi. Löysin kaksi potentiaalista soitinnusta sinfoniasta. Toinen oli Tokio Kosein Japanissa kantaesittäjä vuonna 2015 ja toinen oli vielä kantaesitystä vailla oleva belgialaisen sovittajan José Schynsin soitinnus. Päädyimme opettajani kanssa jälkimmäiseen. Kun sinfonia oli lyöty lukkoon, tiesin, että konserttiin tulaisiin tarvitsemaan valtavasti avustajia. Vaikka Kaartin soittokunta on Suomen suurin soittokunta 44:llä soittajallaan, sinfonia vaati vähintään 70 soittajaa.

Massiivinen kokoonpano lavalla

Suomessa harvoin kuullaan yhtä suurta puhallinorkesteria kotimaisin voimin kuin nyt. Sauli Saarinen toteaa, että termiä sinfoninen puhallinorkesteri käytetään monessa yhteydessä, mutta sinfoninen-sanan merkitystä ei ole kovinkaan tarkasti määritetty.

– Pääsimme vierailemaan Sibelius-Akatemian puhallinorkesterinjohton luokalla Madridissa vuonna 2019. Saimme seurata eri orkestereiden harjoituksia sekä keskustelimme paikallisten soittajien ja kapellimestareiden kanssa. Kävi ilmi, että heidän alueellaan nimi kertoo jo kokoonpanosta. Esimerkiksi pelkkä Banda Municipal tarkoittaa kunnallista/kaupungin puhallinorkesteria, jonka vakiokokoonpanossa on vain puhaltimeja. Orkesteria voidaan kuitenkin tilapäisesti vahvistaa parilla kontrabassolla. Jos nimessä esiintyy sana sinfoninen, kuten paikallisella Banda Sinfónica Municipal de Madridilla, on kokoonpanossa vakituisesti mukana sellot, kontrabassot ja harppu. Tällöin klarinettien määrää on myös kasvatettu paljon, Saarinen kertoo.

Maisteriksi Mahlerin sävelin

Saarisen tutkinnossa kuullun Mahlerin sinfonian soitinnus on kirjoitettu juuri tällaiselle sinfoniselle puhallinorkesterille.

– Aloitin avustajien etsimisen noin yhdeksän kuukautta ennen konserttia, sillä tiesin, ettei kokoonpanon kasaaminen voi jäädä viime hetkeen. Parhaimmillaan soittajia oli 82, mutta sairastumisien sekä aikatauluasteiden takia orkesterissa oli lopulta "vain" 75 soittajaa, hän toteaa.

Orkesterin runkona oli Kaartin soittokunta, ja suurin määrä avustajia oli tullut Sibelius-Akatemiasta. Kaartin soittokunta on tehnyt yhteistyösopimuksen Helsingin konservatorion kanssa, ja sieltä oli mukana myös useita soittajia. Lisäksi ulkopuolisia avustajia oli muun muassa Helsingin kaupunginorkesterista sekä Radion sinfoniaorkesterista.

Toisenlaisia haasteita

Usein tutkintokonserteissa kuullaan eri aikakausien musiikkia sekä lyöntiteknisesti haastavia teoksia vaikeine tahtilajivaihtoineen. Sauli Saarinen halusi tehdä tällä kertaa toisin: – Halusin haastaa itseni suunnittelemalla kokonaisuuden, joka olisi kuten oikea konserttiohjelmisto, ei niinkään tutkinto-ohjelmisto. Kokonaisuus, johon minun pitäisi todella syventyä ja valmistautua muullakin tavalla kuin vain lyöntiteknikan opettelulla ja teoksien analyysillä. Gustav Mahlerin musiikki vaatii huolellisen teknisen valmistautumisen lisäksi todella laajaa taustan tuntemista sekä syvällistä musiikin ymmärtämistä nuottien takana. Yhtä hyvää valmistautumista vaatisi totta kai mikä tahansa muukin ohjelmisto. Mutta koska tässä projektissa minulle annettiin oikea harjoitusviikko ammattiorkesterin kanssa, päätin, että suunnittelen myös ohjelmistosta sellaisen, jonka haluaisin oikeastikin tarjota vieraillevana kapellimestarina ammattiorkesterille. Lisäksi musiikin kannatteleminen lähes tunnin mittaisen sinfonian läpi on asia, jota meillä ei käytännön syistä ole mahdollista kokeilla opintojen aikana. Kuitenkin tuo musiikillisen kaaren säilyttäminen teoksen alusta loppuun on osa ammattitaitoa, ja halusin siinäkin mielessä haastaa itseni, tuore puhallinorkesterijohdon maisteri taustoittaa valintojaan.

Palautetta ja jälkituntemuksia

Maisterikonserttia arvioineeseen raatiin kuuluivat **Osmo Vänskä, Pasi-Heikki Mikkola, Jukka Iisakkila, Petri Komulainen** sekä **Tamas Paraczký**. Saarinen kertoo saaneensa raadilta tarkkoja huomioita, niin positiivista palautetta kuin vinkkejä siihen, mitä osa-alueita voisi vielä kehittää. Numeroarvosanaa ei nykyisin enää anneta, ainoastaan, että tutkinto on hyväksytty.

– Mitä enemmän olen opiskellut johtamista, sitä enemmän olen huomannut, kuinka paljon pitäisi vielä opiskella lisää. Riittävän ammattitaidon saavuttaminen vaatii paljon aikaa ja perehtymistä musiikkiin, historiaan, taiteisiin sekä johtamisen eri osa-alueisiin. Hyvä orkesterin johtaminen kun on lopulta kiinni niin monesta muustakin asiasta kuin vain lyöntiteknikasta. Kaiken haastavuuden ja vastuun keskellä kapellimestarin työ on myös äärimmäisen palkitsevaa, hän pohtii.

Entä mitkä olivat Saarisen muut jälkimietteet konserttiin liittyen?

– Sairastumiset ja muut aikataulupäällekkäisyydet karsivat klarinetisteja ennen periodin alkua ja sen aikana. Myös toinen konserttien solisteista sairastui. Onneksi meillä oli tuplamiehitys ("kenraaliharjoituskonsertti" oli ollut edeltävänä iltana 9.3. Järvenpäässä), ja baritoni Aku Rantama hoiti laulusarjan tyylikkäästi. Jos saisin tehdä tämän uudestaan, haluaisin, että tuttiklarinetin vahvuus olisi suurempi, kuin mitä se peruutuksien jälkeen lopulta oli. Konsertista jäi tosi hyvä fiilis. Minulla oli ollut loistava harjoitusviikko orkesterin kanssa. Muusikot pääsivät tosi nopeasti kärryille siitä, miten halusin teokset tehdä. Tunsin myös vahvan tuen soittajien puolelta läpi periodin. Olen saanut työskennellä trumpetistina Kaartin soittokunnassa seitsemän vuotta, ja kuulin nyt ensimmäistä kertaa koko orkesteria kapellimestarin podiumilta Tempeliaukion kirkon akustiikassa. Sointi oli todella hyvä. Konsertin lopussa yleisö osoitti suosiota seisaaltaan. Tällaista minulle ei ole koskaan tapahtunut trumpetistina tai kapellimestarina. Olin todella ylpeä kollegoistani ja itsestäni tuona iltana, Saarinen kertoo tuntemuksiaan.

Tällä hetkellä Sauli Saarinen jatkaa Kaartin soittokunnassa trumpettisektion varaaänenjohtajana, ja hän aikoo nauttia tästä työstään vielä kun voi. Kun seuraavia musiikkiupseerien virkoja aukeaa, edessä on siirto uusiin tehtäviin eikä aikaa omalle soitolle samalla tavalla enää ole. Huhuja ensimmäisestä kapellimestarin paikasta Saarinen kertoo kuulleen, mutta ei ala sitä tässä avaamaan. Tulevaisuudessa hän haluaisi jatkaa henkilöstö- ja hallintojohtamisen opintoja, ja myös joitakin sävellystilauksia on työn alla.

– Kiitettäviä olisi paljon, mutta haluan tähän loppuun vielä kiittää Petri Komulaista, **Nils Schweckendiekiä, Johannes Wildneriä, Jorma Panulaa** sekä ennen kaikkea Puolustusvoimien soittokuntia näistä opintovuosista! Jos opiskelijalla on oikea asenne sekä halu tehdä lujasti töitä, hän pääsee todella pitkälle, Saarinen sanoo lopuksi.

Teksti: Anu Koskinen
**Kuvat: Puolustusvoimat/
Tuomas Vihavainen**

Alkufanfaari Crusellin sävelin, kappaleena *Marssi B-duuri*. Soittajat vasemmalta: Asko Heiskanen, Jussi Virolainen, Csilla Firon, ja Mikko Raasakka.

Janne Palkiston Crusell-väitös

FM **Janne Palkisto** esitti väitöskirjansa ”Säveltäjä-klarinetisti Bernhard Crusellin ammatillinen toiminta ja vuorovaikutus Ruotsissa 1795–1833” julkisesti tarkastettavaksi Turun yliopistossa lauantaina 15.1.2022.

Janne Palkisto väitteli koronarajoitusten keskellä monelle klarinetistille tärkeästä säveltäjästä Bernhard Henrik Crusellista tammikuussa. Koronavirustilanteen takia väitöstilaisuuden osanottajien määrä oli rajattu, mutta yleisö pääsi seuraamaan tilaisuutta etäyhteyden kautta. Jopa vastaväittäjä professori **Markus Mantere** Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta toimi etäyhteyden päästä oman korona-altistumisensa takia. Tilaisuutta seurasi zoomin välityksellä yli sata kiinnostunutta katselijaa: historioitsijoita, musiikintutkijoita, muusikoita ja aiheesta kiinnostuneita harrastajia.

Väitöstilaisuus alkoi juhlallisesti **Asko Heiskasen, Jussi Virolaisen, Csilla Fironin ja Mikko Raasakan** muodostaman klarinettikvartetin puhaltamalla sisääntulomarssilla, joka oli sotilassoittokuntien yhteisenä perinnemarssina tunnettu Crusellin marssi eli ns. *Kenthorn-marssi* tai *Marssi nro 9*.

Musiikkiesitystä ja vastaväittäjän etäosallistumista lukuun ottamatta väitös sujui perinteen tyyliin akateemista protokollaa noudattaen. Aluksi väittelijä piti muutaman minuutin pituisen lectio praecursorian, jossa hän esitteli työtään ja siinä käytettyjä menetelmiä. Sen jälkeen vastaväittäjä lausui lyhyesti väitöksen aihepiiristä ja sen merkityksestä tutkimukselle. Ja lopuksi alkoi varsinainen tarkastus, jossa vastaväittäjä kävi läpi tutkimuksesta esiin nostamia kysymyksiä ja joihin väittelijä vastasi puolustaen omia valintojaan. Keskustelu oli etäyhteyksistä huolimatta asiallisen sujuvaa ja sitä oli miellyttävä seurata.

Uutta tietoa Crusellista

Palkiston väitöstutkimus on muodoltaan ns. artikkeliväitöskirja, joka koostuu neljästä Crusellin elämän eri vaihetta käsittelevästä tieteellisestä artikkelista sekä niihin liittyvästä yhteenvedosta. Nämä neljä itsenäistä osatutkimusta on julkaistu vuosina 2018–2020 suomalaisissa ja ruotsalaisissa historian ja musiikin tutkimuksen aikakausjulkaisuissa. Niissä käsiteltiin nuoren Crusellin opintomatkaa Berliiniin vuonna 1798, säveltäjään kohdistunutta julkista sanomalehtikirjoittelua vuonna 1810, Crusellia hyväntekijänä sekä hänen toimintaansa vapaamuurarina. Yhteenvedo-osuudessa Palkisto käy läpi tutkimuksen taustoja ja tavoitteita, käyttämiään tutkimusmenetelmiä ja aineistoja sekä esittelee tutkimuksen tuloksia.

Väitöskirjatutkimuksen pääkysymys on: miten säveltäjä-klarinetisti Bernhard Crusell muokkasi ammatillista toimintaansa ympäristöönsä ilmaantuneissa muutostilanteissa vuosina 1795–1833? Tätä kysymystä Palkisto lähestyy artikkeleissa käsittelemiensä Crusellin elämänvaiheiden ja tapahtumien kautta. Hän kutsuu tutkimustaan elämäkertatutkimukseksi, jonka tavoitteena on tuottaa uutta tietoa Bernhard Crusellin elämästä ja syventää kuvaa hänen ammatillisista toimistaan ja valinnoistaan. Samalla hän tarkastelee Ruotsin historian muutosaikaa yksittäisen muusikon näkökulmasta.

Elämäkertoja on tehty eri alojen merkikhenkilöistä jo satoja vuosia, mutta viime vuosikymmeninä elämäkertatutkimus on tullut entistä vakavammin otettavaksi humanistisen tutkimuksen muodoksi. Perinteisistä ”säveltäjä ja hänen tuotantonsa”-elämäkerroista poiketen Palkisto ei kuvaile säveltäjän elämää merkkiteosten kautta, vaan kuten väittelijä itse sanoo, ”tarkasteltavana on henkilön vuorovaikutus häntä ympäröivän toimintayhteisön kanssa”. Tässä tekijä ottaa kriittisen tarkastelun kohteeksi Crusell-tutkimuksessa aiemmin tunnetun lähdeaineiston (omaelämäkerrat, matkapäiväkirjat, kirjeet ja sanomalehdet), ja täydentää niitä löytämillään uusilla lähteillä.

Janne Palkiston Crusell-väitös

Väitöskirjan osatutkimusten aiheet on hyvin valittu, ja ne tuovat Crusellin elämästä esiin uusia kiinnostavia puolia, joita ei ole aiemmassa tutkimuksessa käsitelty. Niissä kaikissa yhteisenä tekijänä on tuona aikana muusikon ammatinkuvassa ja toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä se, miten Crusell omaksui näiden muutosten tuomat vaatimukset. Ensimmäisellä opintomatallaan Berliinissä hän saavutti klarinetinsoitossa taituruuden, joka nosti hänen asemaansa korkealle Kuninkaallisessa hovikapellissa ja Tukholman musiikkielämässä. Vuoden 1810 Crusellia panettelevan sanomalehtikirjoittelun seurauksena hän lopetti konsertoimisensa useiksi kuukausiksi ja matkusti Leipzigiin tarjoamaan sävellyksiään kustantajalle. Tämän matkan seurauksena Crusell nousi kansainvälisesti tunnetuksi säveltäjäksi. Crusell harjoitti myös monenlaista hyväntekeväisyyttä esiintymällä ja järjestämällä varainkeruukonsertteja. Hän muun muassa perusti vähävaraisten kylpylähoitoja rahoittavan Crusell-säätiön Strömstadiin. Monien kulttuurielämän vaikuttajien tapaan Crusell oli myös vapaamuurari, mutta hänen jäsenyytensä näyttää olleen luonteeltaan enemmän verkostoitumista kuin aktiivista vapaamuurariuden harjoittamista.

Janne Palkiston väitöskirja on kiinnostavaa ja kohtalaisen helppoa luettavaa. Musiikintoimittajan työnsä ansiosta hänellä on taito puhutella lukijaa tieteellisistä kriteereistä kuitenkin tinkimättä. Myös tutkimuksen elämäkerrallinen lähestymistapa helpottaa lukukokemusta ja tuo esille säveltäjän persoonan teosten takaa. Osatutkimukset tuovat hienosti uutta tietoa Crusellin toimien eri puolista vuosien 1795–1833 välisenä aikana. Suurelle yleisölle yksittäiset artikkelit saattavat jäädä hieman irrallisiksi kertomuksiksi Crusellin elämästä, mutta tekijä on luvannut myöhemmin tehdä populaarimman kokonaisbiografian säveltäjästä.

Väitöskirjan sähköinen versio löytyy Turun yliopiston julkaisuarkistosta osoitteesta <https://www.utupub.fi/handle/10024/152992> (tai googlaamalla Janne Palkisto väitös).

Väitöskirjan osatutkimukset on julkaistu asianomaisen lehden nettisivuilla seuraavasti:

I: Bernhard Crusellin vuosi 1798. Nuoren muusikon toiminta uusien lähteiden valossa. *Musiikki* 3–4/2018.

II: Lehdistövapauden kevät 1810 Ruotsissa: säveltäjä-klarinetisti Bernhard Crusell julkisten moitteiden kohteena. *Ennen ja nyt* 4/2019.

III: Tonsättaren-klarinetisterna Bernhard Crusell som välgörare i Sverige i början av 1800-talet. *Svensk tidskrift för musikkforskning* vol 102, 2020.

IV: Säveltäjä-klarinetisti Bernhard Crusell vapaamuurarina 1800-luvun taitteessa: uusia tuttavuuksia, hyväntekeväisyyttä ja musiikillista symboliikkaa. *Musiikki* 4/2020.

Musiikki <https://musiikki.journal.fi/>

Ennen ja nyt <https://journal.fi/ennenjanyt/search>

Svensk tidskrift för musikkforskning <http://musikforskning.se/stm-sjm/>.

Teksti: Kari Laitinen

Kuvat: Marjo Kaartinen ja Susanna Välimäki

Uuden äärellä - JPTS-projekti vihdoin maaliin!

PTS Puhallinorkesteri soitti konsertillisen porilaisen **Jukka-Pekka Lehdon** teoksia 24.4.2022 Promenadisaalissa Porissa.

Muutama vuosi sitten kapellimestarimme **Tommi Tuominen** kertoi säveltäjä Jukka-Pekka Lehdon ehdottaneen, että PTS Puhallinorkesteri valmistaisi konsertin hänen teoksistaan. Mahdollisuus otettiin varovaisen innostuneesti orkesterissa vastaan. Varovaisesti siksi, koska tiesimme hänen käyttämänsä sävelkielen olevan hieman muuta, kuin mitä olemme orkesterissa tottuneet soittamaan, ja näin ollen pääsisimme venyttämään musiikillista mukavuusalueettamme ja siirtymään perinteisestä tonaalisuudesta jonnekin rajamaille. Orkesteri on esittänyt joitakin Jukka-Pekka Lehdon teoksia aikaisemminkin, joten aivan tuntemattomalle maaperälle emme lähteneet seikkailemaan. Orkesteri on aina myös valmis vastaanottamaan haasteita, joten tämänkin pariin käytiin suurella motivaatiolla.

Suomen Kulttuurirahaston Satakunnan rahasto myönsi projektille merkittävän apurahan keväällä 2020. Se mahdollisti konsertin järjestämisen sekä sen, että konsertti oli mahdollista pitää Promenadisaalissa. Konsertin piti alun perin olla syksyllä 2020, mutta Covid-19-pandemian vuoksi sitä jouduttiin siirtämään useamman kerran. Kokoonumisrajoitusten vuoksi orkesteri joutui muiden tavoin pitämään harjoittelusta taukoja.

Un ballo degli alberi (Puiden tanssiaiset, 2006)

Miss? (2010) solistina Magdalena Büchert, sello

Hommage a Margareta (2011)

Kolme kotoista laulua (2017) solistina Porin Mies-Laulu

Bosquet mysterieux (2014)

Arquata (2005) solistina Carolina Azzola

Suita 3 (2008)

Carolina Azzola

Vihdoin rajoituksia alettiin purkaa, ja konserttipäivämäärä uskallettiin lyödä lukkoon huhtikuulle 2022. H-hetken lähestyessä säveltäjä kävi lähes viikoittain harjoituksissamme ohjaamassa ja myös selventämässä esimerkiksi vapaapulsatiivisia kohtia. Ilmapiiiri oli joka kerta kannustava ja rento, J-P:n ohjeet kuunneltiin tarkoin korvin. Hän myös avasi sävellysten aiheita ja toden totta: esimerkiksi teoksessa *Hommage a Margareta* sihinät ja suhinat taitoivatkin olla lohikäärmeen taisteluääniä, ja *Arquatassa* lintujen keväiset äänet kuuluivat vuorotellen eri soitinryhmiltä.

Vasta konsertin jo ollessa ovella aloimme tajuta, että tämä projekti on todella mittava ja se on etenemässä päätökseen. Solistit kävivät harjoittelemassa kanssamme ja viimeisiä yksityiskohtia hiottiin.

Itse konsertti meni... no niin kuin konsertit yleensä menevät! Se oli ohi yhdessä hujauksessa. Yleisö oli löytänyt tiensä konserttiin, ja palaute oli kaikin puolin kiittävä. Sekä säveltäjä Jukka-Pekka Lehto että kapellimestarimme Tommi Tuominen vaikuttivat tyytyväisiltä. Aluksi musiikillisen mukavuusalueen laajentaminen tuntui haastavalta, mutta oli loppujen lopuksi orkesterille kasvattava kokemus.

Teksti: Anne Kuusiluoto

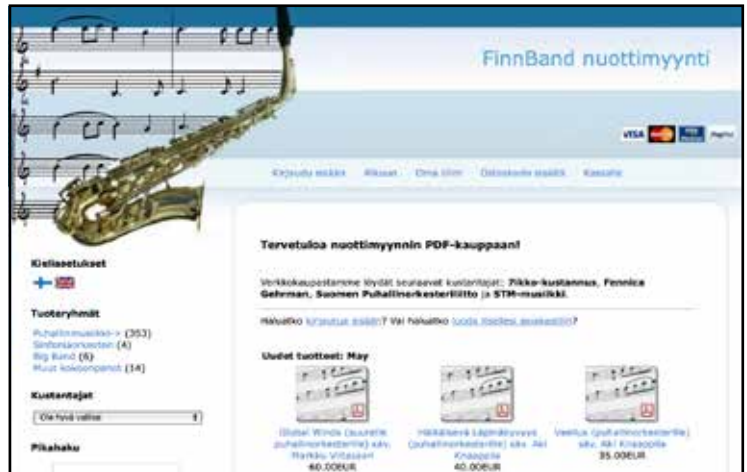
Kuvat: Mikko Jokinen

Nuutisia/Yhter

FinnBandShop muuttaa muotoaan

Finnbandshop-verkkokauppasivusto on 12-vuotisen elinkaarensa loppupuolella. Verkkokaupan alusta ei enää ole nykypäivän vaatimusten mukainen; kauppa ei ole esimerkiksi kovin soveltuva käytettäväksi mobiililaitteilla. Palvelinympäristö, jossa verkkokauppa pyörii, tulee myös tiensä päähän helmikuun lopussa 2023. FinnBandShop verkkokauppa nykyisellään lakkaa siis toimimasta viimeistään 28.2.2023 klo 18.

Suomalaisten puhallinmusiikkikustantajien kattojärjestö FinnBand ry puuhaa PDF-kaupalle seuraajaa yhteistyössä Suomen musiikkiliittojen (SPOL, STM, Sulasol) kanssa.

Kurikan Soittokunta voitti Kurikan kaupungin vuoden kulttuuritekopalkinnon, *Circle of life* -musiikkivideollaan. Videosta muodostui lopulta lyhytelokuva. Palkitsemisjuhlassa palkinnon hakivat soittokunnan puheenjohtaja, videon ohjaaja ja toinen käsikirjoittaja **Niilo Rinta-Harri** sekä videon kuvaaja, käsikirjoittaja ja editoija **Aapeli Autio**. Kiitos vielä kerran ihan jokaiselle, joka videota oli tekemässä, avustamassa ja toteuttamassa. Video on katsottavissa osoitteessa <https://youtu.be/v2d5ZSOzf5M>.

Vasemmalla kuvaaja, käsikirjoittaja ja editoija **Aapeli Autio** (Autiovisuals). Oikealla **Niilo Rinta-Harri**: Kurikan Soittokunnan puheenjohtaja, videon ohjaaja ja käsikirjoittaja.
Kuva: Lauri Mäntykoski

Prahassa 19.-23.7.2022!

Rauman kaupungin *Meripojat*-palkinnon sai kapellimestari ja Rauman poikasoittokunnan johtaja **Anne Lehtomäki-Koskinen**. Ruorimiehet-mitalit myönnettiin puolestaan teatterialan moniosaa **Jarmo "Jankke" Koskelle** sekä muusikko ja luokanopettaja **Kari Vuorisalolle**.

Meripojat-palkinto myönnetään tunnustuksena henkilölle tai yhteisölle, joka erityisen ansiokkaalla teollaan ja toiminnallaan on kunnostautunut lähimmäisen tai yhteiskunnan hyväksi. Palkittavan teon tai toiminnan on liityttävä Rauman kaupunkiin. Lehtomäki-Koskinen on toiminut Rauman poikasoittokunnan johtajana yli 20 vuoden ajan ja soitonopettajana musiikkiopistossa yli 30 vuotta.

Rauman poikasoittokunnan johtaja, musiikinopettaja Anne Lehtomäki-Koskinen
Kuva: Pekka Lehmuskallio

ORKESTERISOITON VOIMAA

Järvenpään Puhallinmusiikkiviikko tulee taas 11. – 17.7.2022. Kesän paras viikko Tuusulanjärven rannalla odottaa juuri sinua. Parhaat opettajat ja kapellimestarit takaavat vauhtia ja tehokasta tekemistä unohtamatta iloista leirimeinikää.

Tämä orkesterileiri on vielä aika uusi ja se kehittyy koko ajan. Tänä vuonnakin on taas jotakin uutta luvassa. Vierailu Ainolassa ja iltaohjelmassa monet hauskat jutut pysyvät konserttien lisäksi ohjelmassa. Uutena tapahtumana on lauantaina 16.7. vierailu Järvenpään kävelykadulla Sykettä & Sinfoniaa ry:n järjestämässä konsertissa.

Alkeisorkesteri Satumaiset sekä edistyneempien Menevät ja leirin A-orkesteri Järvenpään puhallus harjoittelevat kaksi kertaa päivittäin. Lisäksi kurssiin kuuluu omat soittotunnit, yhtyeet ja työpajat. Orkestereiden johtajina toimivat **Okko Kivikataja, Ismo Vänskä ja Marika Toivonen.**

Opetusta on tarjolla seuraavissa instrumenteissa: huilu, oboe, klarinetti, fagotti, trumpetti, saksofoni, käyrätorvi, pasuuna, baritonitorvi, tuuba ja lyömäsoittimet. Jos et vielä tiedä, mitä soitinta haluaisit soittaa, on kurssilla mahdollisuus osallistua musiikin luovan tuottamisen työpajaan, Satumaiset orkesteriin ja tutustua ohjatusti eri soittimiin. Työpajoina tarjoamme kaikille impro-pajoja sekä kahden tasoisia rytmikapajoja. Tarjoamme myös tutustumismahdollisuutta live-elektroniikkaan.

Kurssi järjestetään Suomen Puhallinorkesteriliiton ja STEP-koulutuksen yhteistyönä.

Liity kesän parhaan viikon seuraajiin somessa:
@jarvenpaanpuhallus Instagramissa
@järvenpään Puhallinmusiikkiviikko Facebook

Kuva: Elisa Soikkeli

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:

<https://step.fi/course/puhallinmusiikkiviikko/>

Nivalan Kiksaus 2022

Nivalan Puhallinorkesterin seitsikko Peräkammarin pojat

Lauantaina 26.3.2022 järjestettiin Nivalassa Kyösti Kallion koululla järjestyksessään toinen valtakunnallinen seitsikkokatselmus *Nivalan Kiksaus*, jonka järjestäjinä olivat Nivalan kaupunki ja Jokilaaksojen musiikkiopisto. Tapahtuma vietiin läpi pienimuotoisesti, kun yhteistyökumppanimme Lapin sotilassoittokunnan tuottamat kaksi konserttia jouduttiin valitettavasti sairastapausten vuoksi perumaan. Varsinainen katselmus toteutui kuitenkin alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, ja koulun salissa saatiinkin kuulla upeaa soitantaa kolmen kokoonpanon voimin. Paikalle saapuneet sekä paikallistv.fi:n toteuttaman striimin päässä olleet kuulijat saivat nauttia erittäin monipuolisesta katselmuskonsertista, jonka tarjosivat Ykspihlajan Työväen Soittajat Kokkolasta, Kannuksen soittokunta sekä Nivalan Puhallinorkesterin seitsikko Peräkammarin pojat.

Lapin sotilassoittokunnan lisäksi tapahtuman yhteistyökumppaneita olivat myös kaikki Suomen puhallinmusiikkiliitot, jotka lähettivät edustajansa katselmukseen raatiin. Tällä kertaa mukana olivat **Tero Haikala** Soitinmusiikkiliitosta, **Soila Takanen** Suomen työväen musiikkiliitosta, **Markku Viitasaari** Suomen Puhallinorkesteriliitosta sekä **Jan Takolander** Finlands Svenska Sång-och Musikförbundista. Kokoonpanot saivat soitostaan palautetta heti esityksen päätyttyä, ja tarkemman palautteen kirjallisena tapahtuman jälkeen.

Järjestäjätiimi sai tapahtumasta paljon positiivista palautetta ja on jo kääntänyt katseet kohti tulevaa. Neuvottelut sekä vanhojen että uusien yhteistyökumppanien kanssa on käynnistetty. Seuraava valtakunnallinen seitsikkokatselmus Nivalan Kiksaus kuullaan ja nähdään Nivalassa 25.3.2023.

Teksti ja kuvat: Mari Kaasinen-Annanperä

Yllä Ykspihlajan työväen soittajat, alakuvassa Kannuksen soittokunta

Tanssiaskelin aurinkoisessa Tapiolassa

Espoon Puhallinorkesteri (EPO) juhli 50-vuotista toimintaansa kevätkonsertilla 20.4.2022 viileän vaaleassa Espoon kulttuurikeskuksen salissa. Orkesteria on johtanut 40 vuotta **Simo Kanerva**. Orkesteri palkitsi Kanervan pitkstä ja merkityksellisestä työstä orkesterin hyväksi Suomen Puhallinorkesteriliiton arvokkaimmalla kunnianosoituksella.

Renessanssin tansseista lähdettiin Belgiassa vaikuttaneen säveltäjän ja muusikon Tielman Susaton maurilaisen tanssin *La Mourisque* täyttäessä lempeällä soinnilla hyvin soivan salin. Orkesteri on hyväkokoinen, noin 40 soittajaa. Merkilepantavaa on, että orkesterissa ei ole cornosektiota, vaan sen sijaan keskirekisteriä hallinnoivat alttorvet. Myös sähköbasso toimi oikein mainiosti tuubasektiossa. Konsertti eteni **Jukka Rautasen** juonnoilla halki historian päättyen swingin rytmeihin. Ylimääräisenä konsertissa orkesteri soitti ukrainalaisen säveltäjän Mykola Lyсенkon *Rukouksen* (*Prayer for Ukraine*), jota yleisö hiljentyi seisten kuuntelemaan ja näin kunnioittamaan karkean hyökkäyksen kohteeksi joutunutta Ukrainan kansaa.

Espoon puhallinorkesterin 50-vuotisen taipaleen juuret juontavat Espoon Soukkaan. Vuonna 1972 aloitti toimintansa Soukassa torvisoittoon perehtynyt työväenopiston opintopiiri. Vetäjänä toimi **Sven Nygård**, tunnettu musiikkimies. 1970-luvun mittaan toiminta kehittyi ja kokoonpano laajeni pikkuhiljaa. 1970–80 -lukujen taitteessa kapellimestarina toimi muutaman vuoden **Erkki Lipponen**. Toiminta järjestäytyi edelleen, ja vuonna 1981 perustettiin nykyisinkin orkesterin toimintaa ylläpitävä Espoon puhallinorkesteriyhdistys ry.

Vuodesta 1982 lähtien orkesteria on johtanut ja kouluttanut Simo Kanerva. Simon oma ammattiura pasunistina on kattanut muun muassa orkesterimuusikon uran solistitehtävineen Jyväskylän, Tampereen ja Helsingin kaupunginorkesterien kautta Radion Sinfoniaorkesteriin, lukuisan joukon kamarimusiikki- ja vaskiyhtyeiden kokoonpanoja sekä uusien ammattikollegoiden kouluttamisen Sibelius Akatemian pasuunansoiton lehtorina. Simo on tehnyt ammattimuusikon uransa ohessa ja sen jälkeen merkittävän työn Espoon puhallinorkesterin kehittämisessä. Tärkeänä

päämääränä Simolla on ollut vakuuttaa orkesterin harrastajat siitä, että puhallinorkesterillakin voi soittaa kauniisti – pois ns. tuuttaaminen. Kuluneiden 40 vuoden aikana Espoon puhallinorkesteri on ollut onnekas saadessaan nauttia huipputason opetuksesta – mikä voisi olla harrastajasoittajalle hienompaa!

Espoon puhallinorkesteri on vireä viisikymppinen, joka säännöllisten yhteis- ja sektioharjoitusten ja esiintymisten lisäksi järjestää vuosittain muutaman viikonloppuleirin soittamisen ja mukavan yhdessäolon merkeissä. Vuosien mittaan orkesteri on tehnyt myös lukuisia matkoja, niin koti- kuin ulkomaillakin.

Seuraava merkittävä ponnistus orkesterilla on 50-vuotisen soiton dokumentointi äänitteen muotoon. Äänite tulee sisältämään edustavan otoksen EPO:n ohjelmistosta mukaan lukien kaksi orkesterille sävellettyä tilausteosta vuosien varrelta.

Orkesteri muisti konsertissa Suomen Puhallinorkesteriliiton kultaisella ansiomerkillä oboisti **Päivi Saarista**. Päivin oboe soi niin EPO:ssa, puhallinkvintetissä kuin kesäleirien orkestereissa. Ansiomerkit on hieno tapa muistaa musiikin rakastajia ja soittajia, jotka antavat harrastukselleen paljon tilaa elämässään.

Teksti: Jukka Rautanen
Kuva: Sanna Syrjänen

La Mourisque, säv. T. Susato (sov. C. Mourey)
Danse des Sauvages, säv. J-P. Rameau (sov. W. Hautvast)
Reigen Seliger Geister, säv. von Gluck (sov. W. Hautvast)
huilusoolo Juhani Heiskanen
Menuetto sinfoniasta 40, säv. W.A. Mozart
(sov. R. Longfield)
Pienten joutsenten tanssi, säv. P. Tsaikovsky
(sov. tuntematon)
Keisarivalssi, säv. J. Strauss (T. Conway Brown)
– VÄLIAIKA –
Slaavilaisia tansseja, säv. A. Dvořák (sov. C. W. Johnson)
Por una Cabeza, säv. C. Gardel (sov. D. Semeraro)
Poika varjoisalta kujalta, säv. P. Prado (sov. D. Burton)
Keinu kanssani, säv. P. B. Ruiz (sov. J. van Kraeydonck)
In the Mood, J. Garland (sov. N. Iwai)

Vappuspesiaali

Sibelius-opiston puhallinorkesteri SiPu otti varaslähdön vappuun Hämeenlinnan teatterin päänäyttämöllä keskiviikkona 27.4.2022. Jo pitkäksi perinteeksi muodostunut SiPun *Vappuspesiaali* (Vaspe) järjestettiin ensimmäistä kertaa livenä teemalla "We Will Rock you!". Ensimmäisen kerran tapahtuma järjestettiin keväällä 2021 etäyhteyksin.

Tämän vuoden ohjelmisto kasattiin soittajille järjestetyllä suuntaa-antavalla äänestyksellä, näyttämötekniikka annettiin teatterin ammattilaisten hoidettavaksi, rehtori **Mika Hakala** buukattiin juontajaksi, ja SiPun alumnit kutsuttiin mukaan soittamaan.

Päivä alkoi reippaalla roudauksella ja ahkeralla somistamisella. Teatteri on musiikkiopiston kanssa samassa pihapiirissä, mutta lähellekin on joskus pitkä matka (ainakin, jos ala-aulassa on lappu "hissi epäkunnossa, huolto tilattu", ja miehitykseen kuuluu ison lyömäsoitinkattauksen lisäksi harppu, joka on viidennessä kerroksessa). Onneksi yhteistyö ja lihasvoima voittaa, vaikka tekniikka ei aina toimitakaan. Roudaustiimin urheillessa somistusryhmä teki taikojaan teatterin lavalla. Ansait si lämmiteltiin puhaltamalla 150 ilmapalloa ja kilometreittäin serpentiiniä.

Ajalle tyypilliseen tapaan vielä vuorokautta ennen ei ollut sairastumisten vuoksi aivan varmaa, kuka soittaa mitään soitinta ja kuka johtaa. Kuitenkin jälleen kerran puhallinmusiikin haltijakeiju teki taikansa, ja show alkoi ajallaan, vain vähin miehitystappiain. Vappuspesiaalin avasi intro Michael Jacksonin *Badistä*, jonka tahtiin mm. teletapit, prinsessat, cowboyt, vankikarkuri, Mr.Mallorca ja Gandalf täyttivät lavan. Konsertin aikana riitti ihmeteltävää niin yleisölle kuin esiintyjillekin. Lyömäsoittajat **Otto Ingalsuo** ja **Nuutti Ollikka** esittelivät yleisölle lyömäsoittimia ja Vaspen valmistelua videoiden muodossa. Kuuluvimman riemastumisen yleisössä sai kuitenkin aikaan kapun puvun alta paljastunut Teräsmiehen asu. Konsertissa kuultiin myös uudempaa tuotantoa, SiPun konserttimestari **Silja Muttosen** soitintama *Feeling Good* ja Sibelius-opiston trumpetinsoiton lehtori **Jukka Pitkäsen** sangen riemukkaaksi soittama *Pikkuiset kultakalat*. The Voice of Finlandistakin tuttu Silja lauloi *Feeling Goodin* solistina ja *Pikkuisen kultakalajen* lauluosuuden taituroi ja yleisöä leikitti opistotalon "puolivirallinen hätävarasijaisautomaatti", puhallinkaputiimin **Saara Pitkänen**. Viimeistään encore kertoi seisovalle yleisölle vastauksen kysymykseen *Who's bad?*

Vappuspesiaalin voisi kiteyttää tähän yleisöpalautteeseen: "Lavalla tapahtui niin paljon yllättäviä asioita, hyvää musiikkia ja huonoa huumoria, että se repi irti omasta arjesta."

Ohjelma:

Justin Hurwitz (sov. Michael Brown): *Highlights from La La Land*

Bert Appermont: *Rapunzel*
Prince in the forest
Rapunzel in the tower
The End

Andrew Lloyd Webber (sov. Johnnie Vinson):
The Phantom of the Opera Medley

Michael Story (sov.): *Superheroes R Us*

Anthony Newley & Leslie Bricusse (soitinnus
Silja Muttosen): *Feeling Good*
Solistina Silja Muttonen, laulu

trad. (sov. Jukka Pitkänen): *Pikkuiset kultakalat*
Solistina Saara Pitkänen, laulu

Jay Bocook (sov.): *Queen in Concert*

Michael Jackson (sov. John Higgins): *Bad*

Ps. Etsippä toinen rehtori, joka juontaa tunnin sisään sekä Michael Jacksonina että Freddie Mercuryina. We will Rock you!

Teksti: Anni Ollila-Nordström ja Severi Rauhala,
SiPun kapellimestarit
Kuvat: Iina Harjula

Saara Pitkänen ja Severi Rauhala
Pikkuisen kultakalajen pyörteissä.

From Harmoniemusik to Normaalivanha 2:

The Transition from Reed to Valved Brass Instruments in 19th Century Finland

Author Paul Niemisto's private collection of old brass instruments

A Calendar of Relevant Events and Developments

The following dates and events influenced the developments in valve brass instruments in Europe and their presence in Finland. These present the very early and pioneering use of this technology and subsequent developments. The valved brass coming to Finland has not been a subject of historical research previously, so some of the evidence supporting this study is from incidental mention of such instruments in Finnish military band records.

In 1810 Fredrich Blümel and Heinrich Stöltzel, Silesian miners and amateur musicians, saw the possibilities of using mining valve technology to change the notes on brass instruments. Coal mining in Silesia (now Poland) was in its infancy around 1810, and much of the pump technology was imported from Great Britain, where mining in the Industrial age is thought to have been born (Freese 2004: 137). By 1815 Heinrich Stöltzel played his new valved horn in Breslau opera. Stöltzel and Blümel were friends who worked in the coal mines in Silesia as well as being community musicians. This was the first recorded instance in which the valves were actually used in a musical performance.

Also in 1815, Stöltzel approached instrument makers Griesling & Schlott about mass producing his valved instruments. By 1818, Berlin instrument maker Gabler began producing Blümel's box valves on instruments. The "box" valves more closely resemble today's rotary valves, as found on French horns. The "box" or rotary valve evolved to be equally popular with the piston "Stöltzel" valve everywhere, including Finland. It wasn't until 1818 that Stöltzel and Blümel jointly made application for valve patents. Because brass instruments are made from many small components, they are ideally suited to the new newly developed techniques of mass production. The brass makers of 2021 still use the basic strategy of having bins of small components that are then assembled in a "line" where the parts are added in sequence by several workers.

In 1819, Bohemian bandmaster Jozsef Thaddeus Tvarjansky, as entertainment musician emigrated to Helsinki, began to form and lead the Helsinki Guards Band. His connections in the German speaking countries and St Petersburg at that time suggest he knew about the latest valve technology as it developed. Also in 1819, military bandmaster Frederic Jürgens arrived Kuopio from St. Petersburg with a set of valve instruments made by Anderst. He then became the Bandmaster of the Kuopio Sharpshooters Band.

In 1825, Tsarevich Nikolai visited his cousin in Berlin and experienced the new valved instruments. He immediately placed an order for a set of these horns for St. Petersburg. These were likely to be the more conventional Stöltzel piston models and mark the beginning of the mass-produced valved brass era for Russian bands (notwithstanding the Anderst experiments of five years earlier) . (Ravdonikas 1997: 11.)

1827, the now Tsar - Nikolai 1 presents the British King's 2nd Lifeguards Regiment Band in Windsor a set of valved brass instruments made in St Petersburg (perhaps Anderst's butterfly model). These horns are documented with a painting and some newspaper entries. (Bevan 1978: 223.)

1829, Repair requisitions from Kaarti band for "G Basuns ventil" and "Kornett mundstucke" clearly indicating valved brass, are documented in military records.

From Harmoniemusik to Normaalivanha 2: The Transition from Reed to Valved Brass Instruments in 19th Century Finland

1830, by edict from the Tsar, military regiments and their bands across Finland are discontinued, except Kaarti, Meriekipaasi, (Vuolio 2006). The Helsingin Opetuspataljoona (Cadet Battalion) and its band moved from Hämeenlinna to Helsinki in 1824 and got new status and name Young Guard in 1829, and since that year its band was known as Guards Band. Suomen meriekipaasi (the Band of the First Naval Equipage) also began in these years. These few bands began and continued to play on valved brass. As for the other regimental bands, the discontinuance edict certainly retarded the distribution of valved brass instruments more widely in Finland until later.

In 1833, A full set of new valved brass instruments was delivered to the Kaartin soittokunta (Guards Band).

In 1835, Finnish Kaartin soittokunta, was in the Polish War with valved instruments.

By 1838, the Moritz rotary-valve style instruments were made St. Petersburg, manufactured by Zimmerman. This was the standard model brought to Finland and was an active maker in St Petersburg for decades.

In 1839, Many replacement valved brass instruments were delivered to Kaarti Band indicating a complete conversion to valved brass.

1839, Étienne François Perinet invented improvements to the Stöltzel valve in Paris. These became the standard innovation for piston valves. In 1843, Adolphe Sax redesigned more efficient "Saxhorns" based on the Perinet/Stöltzel valves.

By 1845, a complete set of new valved brass instruments was delivered to Kaarti band, about 30 instruments from St. Petersburg (image 1). These were improvements over the earliest models.

In 1853, Ernst Wilhelm Flössel arrived of as bandmaster of the Guards Band in Helsinki, signaling the modern era of brass playing in Finland. His band instrumentation was larger than previously (see image 2). In 1854 the Helsinki Kaarti Band was in Crimean War. These transitional years signal the changes in manufacture and availability of valved brass instruments to Finland as they evolved.

Instrument	Quantity
2. 2.	2. 2.
2. 2.	2. 2.
1. 1.	1. 1.
2. 2.	2. 2.
2. 2.	2. 2.
1. 3.	1. 3.
1. 1.	1. 1.
2. 2.	2. 2.
17. 17.	17. 17.

Image 1: Instrument manifest 1845 (Finnish Guards documents, Kansallisarkisto)

Innovators

Two significant figures of military music in Russia in the 1800s were St. Petersburg military band Kapellmeister (Bandmaster) Anton Dörfeldt, and St. Petersburg brass instrument maker Johan Fredrich Anderst, both immigrants from German-speaking countries.

Anton Dörfeldt (1781–1829) was brought to St. Petersburg by Tsar Alexander I from Bohemia. Starting in 1809, at the age of 28, he was appointed the Imperial Russian Director of Music at the School of Military Music, as well as the conductor of the guards' bands in the city. He composed marches as part of his duties and collected others, including Austrian and Prussian, which he had arranged into the extensive Imperial Russian Army March Collection, in 1815 containing about 70 slow and 70 quick marches (MS.MUS. 175.1). He designed a new instrumentation for the Russian military band that had a great influence on the Finnish bands. His scores shows essentially an expansion of the harmoniemusik instrumentation with doublings and inclusion of some unique instruments like contrabassoon and corno di bassetto (F alto clarinet). It called for a large band with over 25 separate instrumental lines, anticipating the grand combined ensembles assembled in Prussia by noted bandmaster Wilhelm Wieprecht some decades later. With the subsequent arrival valves, the woodwinds on this instrumentation list were simply replaced by brass. The archives of the Finnish Guards Band include set of brass part books that easily coordinate with Dörfeldt's score. Noteworthy is that the Dörfeldt score has been printed and distributed by a publisher. Printed parts are not to be found at that time since they were normally copied out by the musicians. (Hofer 2007: 230.)

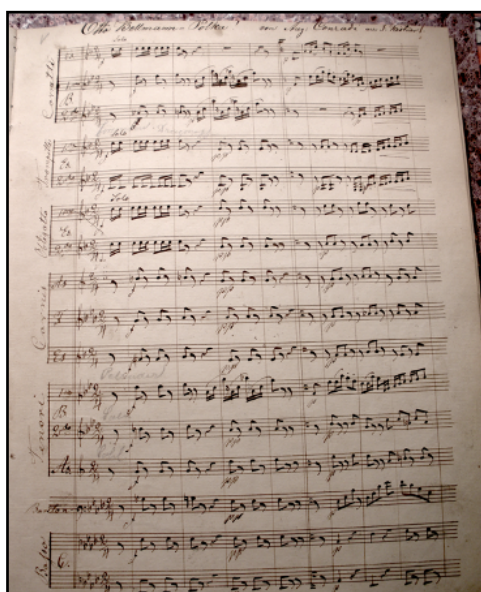

Image 2: Example of an older style "Normaalivanha" brass band score, with expanded instrumentation (Kansallisarkisto)

From Harmoniemusik to Normaalivanha 2:

The Transition from Reed to Valved Brass Instruments in 19th Century Finland

In the Suomen sota 1808–1809 (Finnish War) Russia defeated Sweden and acquired the territory of Finland. The Russian military band culture, just in the process of being reorganized according to Dörfeldt's instrumentation, was in a position to influence military music development in Finland. The "Heinola Books" with their considerable number of Russian marches, give some primary evidence of this. The books are remarkably organized so that the first half is Swedish music, and the second half is Russian music. The contents of these books indicate that they were used for social dancing, concerts, and for military marching. Laitinen gives us a glimpse of the function of such an ensemble in Finnish society. (Laitinen 1994: 105) The ninety numbers in the "Swedish" half of the book include such titles as "Allegro con moto", "Menuetto", "Thema-variazione", and many overtures and salon dances. Composers listed include obscure citations such as Johan von Parish, Hiebel, Kromer, Müller, and many Mozart transcriptions. No further details about these composers were found. The "Russian" half includes forty marches, many attributed to Anton Dörfeldt and Wassily Würm (See also Karjalainen 2015).

Tsar Alexander the First had a friendship with the Prussian King Wilhelm I, enabling many exchanges in military music innovations between German speaking countries and Russia. This cross-fertilization continued under Tsar Nicholas I, who married Wilhelm's daughter. As brass valves were becoming popular in German military bands, they rapidly made their way to St. Petersburg.

In 1810, the military leadership of Imperial Russia, as with other armies of Europe, were not satisfied with the sonic impact of a band of mostly reed instruments for performing outdoor military music, so when the first brass instruments with valves emerged in the early 1800s, Russians were among the first to embrace this new technology. They now had louder outdoor instruments that were capable of playing musical passages originally meant for woodwinds and strings and could easily be heard long distances. Previously, the military musicians could offer bugles for military signaling, and clarino trumpets for fanfares as the only loud consort brass representations. Also, the brass instruments were more durable during campaign travel. A very important factor in the new valved-brass instrument collection was the bass horn or tuba, which enabled a sonorous production of bass technical passages, something never before possible. It is conjectured that the primary motivation for Stöltzel and Blümel inventing valves was to solve the awkwardness of the serpent, Russian bassoon, and ophicleide (tenor or bass keyed brass) in executing bass passages (Ericson 1999: 122).

The story of brass instruments coming to Finland includes the occupation of Paris in 1817 at the end of the Napoleonic Wars when military bands from many countries shared their innovations and traditions. The newest phenomenon was the keyed bugle, which had become common in the British bands and was then quickly embraced by the Russians. Grand Duke Konstantin was in Paris then. A replica set was ordered and taken back to St Petersburg. There is no report on how widely the keyed instruments, assuming ophicleide also, were embraced by Russian military bands. It is known that there were already many German-speaking instrument builders in St Petersburg who could have made these (Tarr 2005: 41). We surmise that the short but intense era of keyed brass instruments that was evident in England, France, and the America never really took off in Russia and thus not significantly in Finland. There are some private collectors in Finland who have examples of the keyed instruments, alternately known as Klappeninstrumente or Kenthorns. Johan Anderst came on the scene a decade later, but his father, also a maker, might have been active earlier with keyed instruments. The Anderst workshop was first making Stöltzel valved instruments, and at exactly the same time, the "butterfly" instruments found in Kuopio that will be discussed. Examples of Stöltzel valve cornets by Anderst are in St. Petersburg and Moscow – the oldest valved brass instruments to be found in Russia. (Images 3 and 4)

Image 3: An early cornet made by Anderst, Glinka Museum - Moscow (Niemisto Photograph)

Image 4: Anderst instruments in Sheremetev Museum (Niemisto photograph)

From Harmoniemusik to Normaalivanha 2:

The Transition from Reed to Valved Brass Instruments in 19th Century Finland

In 1824 Tsarevich Nikolai I visited his father-in-law Prussian King Friedrich Wilhelm III in Berlin and visited the instrument workshop of Griesling & Schott and ordered many valved instruments for the military bands in St Petersburg. St. Petersburg makers, including Anderst, immediately copied these instruments.

Another interesting occurrence was that Bernhard Crusell, the famous clarinetist, while in Berlin in 1821, met Stöltzel and saw the new valves for the first time, their earliest introduction for Sweden and Finland. There is no indication whether he took any examples back to Stockholm (Dahlström 1977: 121).

The continuation of the "Heinola Books" repertoire through this change in instruments is verified by the number of Dörfeldt and Wassily Würm compositions in the earliest known Kaarti (Finnish Guards Band) books for full valved brass band, from the 1850s, where those titles remained, and were eventually supplemented with new material. There could have been valved brass instruments heard besides in Kuopio in Finland in the 1830s, at least among the few military bands left in operation during the 25-year period when Finnish Army was temporarily suspended. There is no evidence, but there was the opportunity.

Reinforcing St. Petersburg's image as a progressive music city, the Porfir'yeva-Stepanov encyclopedia mentions an early German brass instrument maker in the city, Ferdinand Koelbl, who apparently invented a valved instrument in 1766. There are some pen sketches of this instrument, but they do not show very clearly how the mechanism works. This is interesting but not substantiated. The definitive Langwill Index of instrument makers (Langwill 1993: 56) lists twenty-three instrument makers of Germanic heritage working in St. Petersburg during the nineteenth century. Koelbl is not included. The Zimmerman family legacy is the best known because their brass designs continued to be manufactured even today. The maker J. F. Anderst is not well known but does appear in the Langwill *Index* and is briefly mentioned in Tarr's Russian trumpet history (Tarr 2003: 80). The substantial activity of Germans in St. Petersburg regarding military music included instrument making, composing, arranging, musical leadership, performing, teaching, and innovations in band instrumentation.

Text: Paul Niemisto

Lyhyesti suomeksi

Seuraavat tapahtumat vaikuttivat vaskisoitinten venttiilikoneistojen kehitykseen Euroopassa ja niiden esiintymiseen Suomessa. Aihe ei ole aiemmin ollut historiallisen tutkimuksen kohteena.

Vuonna 1810 Fredrich Blühmel ja Heinrich Stöltzel, sleesialaiset kaivostyöläiset ja amatöörimuusikot, näkivät mahdollisuudet käyttää kaivosventtiilitekniikkaa sävelkorkeuden muuttamiseen vaskipuhaltimissa. Tämä oli ensimmäinen tallennettu tapaus, jossa venttiilejä todella käytettiin puhallinmusiikkiesityksessä.

Vuonna 1815 Stöltzel otti yhteyttä instrumenttivalmistajiin Griesling & Schlottiin koskien venttiilisten vaskisoitinten massatuotantoa, ja vuonna 1818 Stöltzelin ja Blühmelin yhdessä patentoimien venttiilisten soitinten sarjatuotanto alkoi. Vuoden 2021 soitinvalmistajat käyttävät edelleen samaa perusstrategiaa, jonka mukaan pienet komponentit kootaan "linjaan", jossa useat työntekijät lisäävät osat peräkkäin.

Vuonna 1819 saksalaislähtöiset orkesterinjohtajat Jozsef Thaddeus Tvarjansky ja Frederic Jürgens toivat tätä tekniikkaa Suomeen. Venäjän tsaarit vaikuttivat myös niiden leviämiseen Suomessa, ja n. 1833 Suomen kaartin soittokunnalle toimitettiin täysi sarja uusia venttiilisiä vaskipuhaltimia. Vuonna 1835 Kaartin soittokunta oli Puolan sodassa venttiilisoitimin varustettuna. Vuoteen 1845 mennessä sille oli toimitettu Pietarista noin 30 uutta soitinta, jotka olivat aikaisempien mallien parannettuja versioita. (kuva 1).

Vuonna 1853 Ernst Wilhelm Flössel saapui Suomen kaartin soittokunnan johtajaksi Helsinkiin, mikä merkitsi uutta aikaa vaskipuhallinsoittoon Suomessa. Hänen orkesterinsa instrumentointi oli aiempaa laajempi (ks. kuva 2).

Innovaattorit

Kaksi merkittävää sotilasmusiikin hahmoa 1800-luvun Venäjällä olivat pietarilaiset kapellimestari Anton Dörfeldt ja vaskipuhallinsoittimien valmistaja Johan Fredrich Anderst, jotka molemmat olivat lähtöisin saksankielisistä maista. Dörfeldt loi Venäjän sotilassoittokunnille kokonaan uuden instrumentaation, ja tällä oli vaikutus sotilasmusiikin kehitykseen myös Suomessa. Heinolasta löytyneet nuottikirjat ovat tästä todiste. Nuottikirjojen kappaleet on järjestetty erinomaisesti siten, että ensimmäinen puoli on ruotsalaista ja toinen puoli venäläistä musiikkia. Kirjojen sisällöstä käy ilmi, että niitä käytettiin mm. tansseihin, konsertteihin ja sotilaallisiin menoihin. Huomionarvoista on, että Dörfeldtin partituurit ovat kustantajan painamat. Stemmoja ei ole löytynyt, koska muusikot tavallisesti kopioivat ne itse.

Tsaari Aleksanteri I oli Preussin kuninkaan Wilhelm I:n ystävä, mikä mahdollisti sotilasmusiikin innovaatioiden vaihdon saksankielisten maiden ja Venäjän välillä. Kehitys jatkui Wilhelm tyttären kanssa naimisiin menneen tsaari Nikolai I:n aikana. Kun messinkiventtiileistä tuli suosittuja Saksassa, ne kulkeutuivat nopeasti myös Pietariin. Erityisen tärkeä aikakaudella oli tuuban kehittäminen.

From Harmoniemusik to Normaalivanha 2:

The Transition from Reed to Valved Brass Instruments in 19th Century Finland

Andertsin soitinpaja valmisti aluksi vaskisoittimia Stöltzel-venttiilikoneistolla, mutta jo samaan aikaan se teki "perhosventtiilisiä" torvia, joita on löytynyt myös Kuopiosta. Pietarissa ja Moskovassa on joitakin Anderstin Stöltzel-kornetteja, ja ne ovat vanhimpia Venäjältä löytyneitä venttiilillä varustettuja vaskipuhaltimia. (Kuvat 3 ja 4)

Vuonna 1824 Tsarevitš Nikolai I vieraili appi-isänsä Preussin kuninkaan Friedrich Wilhelm III:n luona Berliinissä sekä Griesling & Schottin instrumenttivalmistamossa, ja hän tilasi useita venttiilisoittimia Pietarin sotilassoittokunnille. Pietarilaiset valmistajat, mukaan lukien Anderst, kopioivat välittömästi nämä instrumentit.

Myös kuuluisa klarinetisti Bernhard Crusell tapasi Berliinissä vuonna 1821 Stöltzelin ja näki uudet venttiilivasket ensimmäistä kertaa.

Suomessa venttiilivaskipuhallinsoittimia saattoi kuulla paitsi Kuopiossa 1830-luvulla, myös mahdollisesti harvojen toimintaan jääneiden sotilassoittokuntien esityksissä niiden 25 vuoden aikana, jolloin Suomen armeija oli tilapäisesti lakkautettu. Todisteita tästä ei ole, mutta se on mahdollista.

Pietarin saksalaisten merkittävä sotilasmusiikkitoiminta sisälsi soittimien valmistusta, säveltämistä, sovittamista, musiikillista johtamista, esiintymistä, opettamista sekä instrumentaation ja soitinnuksen uudistamista.

Teksti: Paul Niemisto

Sources:

Bevan, Clifford (1978). *The Tuba Family*. New York: Scribner's, 1978.

Dahlström, Fabian (1977) "Crusells resedagböcker". Bernhard Crusell, tonsättare, klarinettvirtuos. Hans dagböcker, studier i hans konst, verkförteckning. Eds. Fabian Dahlström & Axel Helmer. Stockholm: Musikaliska Akademien, 24–168.

Ericson, John (1999) "Why Valves Were Invented". The Arizona State University Horn Studio. http://www.public.asu.edu/~jgerics/why_valve.htm (visited 29 April 2021)

Freese, Barbara (2004). *Coal: A Human History*. Penguin Books.

Hofer, Achim (2007) Die "Königlich Preußische Armeemarschsammlung" 1817 – 1839. International Society for the Promotion and Investigation of Band Music. Musikverl. Kliment.

Karjalainen, Kauko: 200 vuotta puhallinmusiikkia Kymenvirran rannoilla. Heinolan puhallinmusiikin historiaa. Heinolan Musiikinystävät 80 vuotta. 2015.)

Laitinen, Kari (1994) "Harmoniemusik in Finland: On Military Music in 18th Century Savo". *Balticum – A Coherent Musical Landscape in the 16th and 18th Centuries*. Ed. Irma Vierimaa. University of Helsinki, 104–116.

Niemisto, Paul: Soitinrakentaja Anderstin vaskipuhaltimet, Kuopion kultuurihistorian museon julkaisu 2009; 56sv

Niemisto, Paul: Why are there Rare Russian Brass Instruments in Kuopio, Finland? In: *Kongressbericht Northfield/ Minnesota, USA 2006* (= *Alta Musica*, volume 26, ed. by F. Camus, R. & Habla, B.) Tutzing, Deutschland: Hans Schneider, 297-317

Porfir'yeva, A.L. & Stepanov, A. A., Musical (1998) St. Petersburg, a Musical-Encyclopedic Dictionary. St. Petersburg: Kompositor Publishing House, 53-55.

Ravdonikas, F.V. (1997) List of instrument makers in Russian Empire before 1917. St Petersburg, International Comradeship of Makers and Researchers of Historic Instruments (FoMRHI).

Tarr, Edward (2003) *East Meets West. The Russian Trumpet Tradition from the Time of Peter the Great to the October Revolution*. Hillsdale, NY: Pendragon Press.

Vuolio, Jukka (2006) *Soi raikuen torvet ja rummut: Suomen sotilasmusiikin perinteitä sanoin, kuvin ja sävelin*. Kaartin Jääkäriyrykmentin Kiltä ry, Juhlavuoden rahasto.

Waterhouse, William (1993) *The New Langwill Index: A Dictionary of Musical Wind Instrument Makers and Inventors*. London: Tony Bingham.

Kansalliskirjasto / National Library of Finland: MS.MUS. 175.1-11, Suomen Armeijan Nuotisto.

Paul Niemisto
Kuva: Denise Pesola

Uunituore kysely tuo kulttuurin harrastamisen vaikutukset näkyviin

Kansalaisfoorumi, Suomen Nuorisosirkusliitto, Suomen Nuorisoseurat, Suomen Harrastajateatteriliitto, Suomen Puhallinorkesteriliitto ja Kansalaisareena ovat laatineet yhteistyössä mittariston kulttuurin harrastamisen koetuista vaikutuksista. Mittaristo syväluotaa kulttuurin harrastamisen vaikutuksia yksilöön niin fyysisestä, psykologisesta kuin sosiaalisesta näkökulmasta. Kyselyssä luodetaan myös harrastamisen vaikutuksia oppimiseen sekä yhteisöllisyyden kokemukseen liittyen.

Kyselyllä halutaan nostaa esiin kulttuurin ja taiteen harrastamisen merkitystä yhteiskunnassa. – Viimeistään korona-aika on tehnyt selväksi sen, ettei kulttuurin harrastamisen merkitystä yksilölle tunnisteta kunnolla. Nyt jos koskaan tarvitaan näyttöjä tämän upean toiminnan vaikutuksista ja merkittävydestä, toteaa Kansalaisfoorumin pääsihteeri **Anneliina Wevelsiep**.

Kyselypatteristoa kehitettiin syksystä 2020 alkaen, ja ensimmäinen mittaristo testattiin kohderyhmän keskuudessa syksyllä 2021. Siitä saatujen kokemusten ja palautteen perusteella viilattiin lopullinen kysely. Ensimmäisessä vaiheessa mukana ovat kyselyn laatineet järjestöt, mutta mittaristo on jatkossa myös muiden toimijoiden käytettävissä. Kyselyssä hyödynnetään Kukunori ry:n laatimaa Pokka-kyselyportaalia, johon koko mittaristo on viety kaikkien hyödynnettäväksi.

– Näemme työssämme sen, miten mahtavia fiiliksiä taiteen ja kulttuurin harrastamisella on yksilölle ja yhteisölle. Tämän kyselyn kautta pystymme myös näyttämään sen toteen, jolloin harrastamisen merkityksen kuvaileminen ei ole millään tavalla mutu-tuntumaa, sanoo Suomen Nuorisoseurojen pääsihteeri **Annina Laaksonen**.

Kysely on julkaistu 2.5.2022 aiemmin mainittujen järjestöjen harrastajille, ja sen tuloksia on odotettavissa syyskuussa 2022.

Toivomme sinun vastaavan oman kokemuksesi perusteella. Kyselyyn vastataan nimettömästi, eikä tuloksia voida jäljittää yksittäisiin vastaajiin. Kyselyn tuloksien avulla saamme tärkeää tietoa harrastamisen vaikutuksista. Tavoitteenamme on kerätä kulttuurin harrastajien kokemuksia siitä, millaisia vaikutuksia kulttuurin harrastamisella on. Kerätyn tiedon perusteella voimme nostaa esiin harrastamisen tärkeyttä niin yksilön kuin yhteiskunnankin näkökulmasta.

Väittämät jakautuvat viiteen osa-alueeseen. Jokaisen osa-alueen jälkeen sinulla on myös mahdollisuus avoimeen vastaukseen. Kyselyyn vastaaminen kestää noin viisi minuuttia. Kyselyyn pääset tästä linkistä: <https://pokka.kukunori.fi/kansalaisfoorumi/spol2022>.

Välitäthän linkin oman orkesterisi soittajille, yhdistyksen aktiiveille ja muille, jotka osallistuvat teidän toimintaan. Kysely on avoinna 22.5.2022 saakka. Lämmin kiitos osallistumisestasi jo etukäteen!

Lisätietoja: pääsihteeri Anneliina Wevelsiep, 050 590 0180, anneliina.wevelsiep@kansalaisfoorumi.fi sekä koulutus suunnittelija Hanna Pulkkinen, 040 738 9885, hanna.pulkkinen@kansalaisfoorumi.fi

RAUHANKASVATUSTA RAUHATTOMINA AIKOINA

Jos jokin on yhdistänyt ihmisiä viimeisen kolmen vuoden aikana, niin se on epävarmuus tulevaisuudesta. Vastapainoksi kukin voi lietsoa rauhaa ympärillään ja huomioida onnistuneita rauhantekoja omassa toiminnassaan ihmisten kanssa. Yhdessä ajatellen ja toimien on mahdollisuus rakentaa toiveikkaampia tulevaisuuksia.

Rauhankasvatusta voi tehdä kaikissa konteksteissa, eikä yhtä oikeaa määritelmää tai tapaa tehdä sitä löydy. Tavoitteena on edistää yksilöiden, ryhmien ja yhteiskuntien oikeudenmukaisuutta sekä taitoja, joilla edistetään rauhanomaista vuorovaikutusta. Kiire ja ärsyketulva syövät inhimillistä kohtaamista ja latistavat uusien ideoiden syntymistä ja yhteisöllisyyden rakentumista. Rauhan saavuttaminen vaatii pysähtymistä haasteiden äärelle sekä pohdintaa siitä, milaista rauhankasvatusta juuri nyt tarvitaan.

KASVATTAJAN OMA SISÄINEN RAUHA NÄKYY ULOSPÄIN

Omaan hyvinvointiin panostetaan nyt paljon ja tuskin kukaan esim. mindfulnessia kokeillut kiistää sen hyvinvointia lisäävää vaikutusta. Mielen ja kehon rauhoittumiseen tarkoitettujen harjoitusten avulla voi

myös herätellä yhteyttä ja myötätuntoa toisia kohtaan. Kasvattajan oman sisäisen rauhan löytäminen voi näkyä ulospäin esimerkiksi moninaisuuden hyväksymisenä sekä rauhallisena ja vastaanottavaisena mielentilana erilaisia oppijoita kohtaan.

SOPUSOINTU MUIDEN KANSSA

Rauha tarkoittaa muiden ihmisten huomiointia omassa toiminnassa. Lähtökohtana on esimerkiksi pidettävä sitä, että tilat, joita hyödynnetään, ovat esteettömiä. Yhteisössä on tärkeää pyrkiä siihen, että kaikilla on turvallinen olo osallistua sekä tunne siitä, että joku auttaa tarvittaessa. Yhteisesti luodussa turvallisessa ilmapiirissä on helpompi tuoda omia ajatuksiaan esille, eikä vain mukautua toisten mielipiteisiin ja kauan sitten juurtuneisiin toimintatapoihin. Pysähtyessämme

ajattelemaan yhdessä on tärkeää huomioida myös ne, joiden ääni ei kuulu automaattisesti. Sosiaalisesti kestävä tulevaisuus voidaan rakentaa vain kaikkien näkökulmia kuunnellen ja toisia tukien.

TAPAHTUUKO MINUSSA MUUTOSTA?

Huomaatko ristiriitoja tietojesi ja toimintasi välillä? Pohdi, miten sinä olet tai voisit olla parempi rauhankasvattaja. Pohdi vielä toistamiseen, sillä todelliseen muutokseen tarvitaan omien arvojen, uskomusten ja toimintatapojen jatkuvaa uudelleen arviointia. Joskus rauhankasvatus on jatkuvasta kontrollista irti päästämistä tai uusien ajatusten vastaanottamista. Joskus se on ystävällistä kohtaamista, yhteisten sääntöjen rakentamista tai puuttumista epäoikeudenmukaisuuksiin. Joskus luopumista omasta toisten hyväksi tai solidaarisuuden osoittamisesta. Rauhankasvatuksessa kyse on kuitenkin ennen kaikkea kehon, mielen ja sydämen avaamisesta sekä yhdessä ajattelusta ja toimimisesta.

Maiju Hirviniemi
koulutussuunnittelija
Kansalaisfoorumi

KANSALAISSOORUMI.FI

SPOL

Puhallinmusiikkia

Trumpet 1 in B♭

Urhea orkka (The Brave Band)

Anne Kankare

♩ = 100

Urhea orkka © Suomen Puhallinorkesteriliitto SPOL 2021

FinnBandShop

Puhallinmusiikkia PDF-tiedostoina

Zikko-kustannus, Fennica Gehrman, STM ja SPOL
www.finnbandshop.com

Eskelinen, Lumme, Männikkö, Pihl

PUHALLINPOSSUT

1. Possumarssi
2. Susilaulu
3. Maailmallelähtölaulu
4. Veli Huilu rakentaa talon (cowboylaulu)
5. Veli Klarinetti rakentaa talon (ragtime)
6. Veli Trumpetti rakentaa talon (swing)
7. Aamunkoitto
8. Susi hyökkää
9. Possumarssi uusiksi!

kesto 15:20 (grade 2) jäsenhinta 80 € (muut 100 €)

www.spolli.com

Sauli Saarinen: *Festival Music* **UUTUUS!**

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan voittaja!
(grade 4,5)

Jussi Lampela: *If we must die* **UUTUUS!**

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan kakkonen!
(grade 4)

Markku Viitasaari: *Global Winds* **UUTUUS!**

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan kolmonen!
(grade 4)

Anne Kankare: *Urhea Orkka* **UUTUUS!**

Riemastuttava junnumarssi
(grade 1,5)

Anne Kankare: *Konstaapeli Hantti-Fantti* **UUTUUS!**

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan satoa
(grade 1,5)

Anni Hautala: *Mesikämmen* **UUTUUS!**

Pirkanmaan Pinnan 2020 sävellyskilvan satoa
(grade 3)

Aki Knaappila: *Vaellus* **UUTUUS!**

Raikkaat sävyt ja harmoniat, Tampun tilausteos
(grade 2)

Aki Knaappila: *Häikäisevä läpinäkyvyys* **UUTUUS!**

Tyylikästä konserttimusiikkia, Tampun tilausteos
(grade 3)

Aksel Törnudd, sov. Raine Ampuja:

Sailor's Rap (grade 3,5) **UUSI EDITIO!**

Tero Lanu: *Fantasy Overture*

Puhallinorkesterien SM-kisojen 2022
B-sarjan pakollinen teos (grade 3,5)

Janne Laine

Iloinen metsämies (grade 2)

Kelpo konserttiteos SM-kisojen C-sarjaan

Alkeiset 1-5 ja 6-10

Testattuja alkeisteoksia

puhallin- ja lyömäsoittajille (grade 1,5)

Jorma Hirvelä

Parthenia (grade 4-)

Kunnon konserttimusiikkia!

Jyrki Koskinen

From Karelia with Love (grade 4)

Upea konserttiteos

Timo Katila

Kajastus (grade 1,5)

Orfeo con pelo largo (grade 4)

Huima laaja konserttiteos

Raitilla rampaaja (grade 3)

Fantasia puhallinorkesterille ja pianosolistille

TILAUKSET:

www.finnbandshop.com (PDF)

spol.toiminnanjohtaja@gmail.com

(myös paperitilaukset ja PDF)

PUOLUSTUSVOIMIEN
**KESÄ-
KIERTUE**
2022

1.-18.6.2022 · VAPAA PÄÄSY

1.6. TAMPERE · 2.6. TURKU · 3.6. LAHTI · 4.6. HELSINKI
7.6. JOENSUU · 8.6. KUOPIO · 10.6. KOUVOLA · 11.6. LAPPEENRANTA ·
14.6. KOKKOLA · 15.6. OULU · 17.6. ROVANIEMI · 18.6. KAJAANI

HEIKKI SILVENNOINEN & ILMAVOIMIEN BIG BAND

SOULS OF WOMEN & PUOLUSTUSVOIMIEN SOITTOKUNNAT

PUOLUSTUSVOIMIEN VARUSMIESSOITTOKUNNAN SHOWBAND

#KESÄKIERTUE

**LAIVASTON
SOITTOKUNTA**

Disneyn taikaa -kiertue

21.11. Tampere-talo, Tampere

22.11. Logomo, Turku

24.11. Kulttuuritalo, Helsinki

25.11. Promenadisali, Pori (Ticketmaster)

Peruslippu 37,50e Lastenlippu 22,50e

Lippu.fi & Ticketmaster

**PUOLUSTUSVOIMIEN VARUSMIESSOITTOKUNTA
Suomipoppia!**

16.8. Verkatehdas, Hämeenlinna

17.8. Verkatehdas, Hämeenlinna

18.8. Tapiolasali, Espoo

19.8. Logomo, Turku

20.8. Sibeliustalo, Lahti

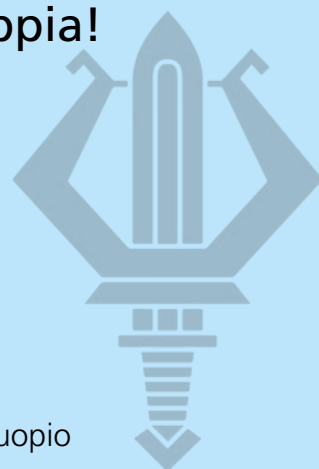
23.8. Madetojan sali, Oulu

27.8. Tampere-talo, Tampere

28.8. Kuopion musiikkikeskus, Kuopio

Liput alkaen: 22,50e

Lippu.fi & Ticketmaster

Puolustusvoimat

konserttikalenteri.puolustusvoimat.fi